

BUDAPESTI BŰNVÁSÁR

VAGY

NAGY URAK ÉS KIS LEÁNYOK.

BUDAPEST, 1902.

Nyomtatta Fritz Armin könyvnyomdája
József-körút 9.

Sodoma.

Budapest néhány hét óta lázban van.

Azaz, talán nincsen is lázban, tettetés, vagy ráfogás az egész és nagyobb szerű világesemények hiján a jó budapestiek beérik az egyszer egy kis helyi szenzációval.

Csekélység pedig az egész.

Arról van szó, hogy egy pár kis leányt meggyaláztak, megszeplősítettek. Ezért a nagy felháborodás, mely pedig, ha figyelmesen szemléljük, műfelháborodásnak látszik, hiszen micsoda felháborodás az, melynek heteken át még csak annyit sem sikerült elérni, hogy a tetteseket kézre kerítsék.

Egyebekben pedig ez a mostani eset természetes következménye az eddigi budapesti „szerelmi” életnek, az érzékiség iskolájában a fajtalanások abban a sorban következnek egymásután, a milyen sorrendben Budapeszten tapasztalhatók.

Tessék csak Kraft Ebingnél utána nézni a dolgoknak, hamarosan meggyőződhetik mindenki, az is, a ki háborog, az is, a ki nyugodtan szemléli a dolgokat, de meg az is, a ki a nép haragjától mint bűnös, vagy bűnrészes érdemen felül drukkol, hogy csakis így eshetett meg a dolog, másként lehetetlen volt.

Budapest azelőtt a lumpok és nyílt tivornyák városa volt. A mi történt, rendőri felügyelet alatt és rendőri asszisztencia mellett történt és amennyiben rendőrorvosi szempontból az egészségre ügyeltek, hát rendben is volt minden.

Nem keresem, mert nem kereshetem a szavakat. A mit ebben a füzetben elmondandó vagyok, azt vagy úgy kell elmondanom, hogy mindenki megértse, nyíltan és őszintén, vagy nem lehet elmondani egyáltalán. Mert

lakktopánban, világos tennis ruhában, selyemingben és selyemkeztyűvel a kézen, ha lehet is pöczegődröt tisztítani, ez így legalább is nevetséges dolog. Ezt a szagot egy kevés kölni vízzel eloszlatni nem lehet, ehhez hatalmas vízszugár kell, meg egy Theseus, ki Augiás istállóját kitisztíthassa.

Nem hiszem, hogy a tisztítást ezen füzet elvégezze, nem hiszi azt a kiadó sem, de a tisztítás munkájában részt kérve, a megtisztulást talán elősegíti és akkor már megfelelt céljának.

A Flora-Säle, Blaue Katz, Neue Welt, Gambrinus-Keller és hasonló lokalitásokra még igen sokan emlékeznek. Szabad volt a vásár ottan, de csak azoknak, kik erre rendőri engedélylyel bírtak, szabad volt a vásár a nyilvános örömtanyákon is, de mindezen helyekre nem kellett elmenni annak, ki nem akart.

Ma ez másként van. Ma gyermekeink ott látják a festett szerelmet az utcán, kikandikál minden ablakon és szemérmetlenül csalogat befelé, ott jár az utcán és tekintet nélkül a környezetre, megszólítja a mellette elhaladó férfit:

– Jöjjön velem piczikém.

Sőt van a ki feldicséri, hogy mi mindent tud és mi mindenre vállalkozik.

Minek mondjam, hiszen mindenki tudja, hogy nemcsak éjfél után és nemcsak a külváros félreeső utcáin folyik a szemérmetlen szerelmi vásár, hanem ott van az utczasarkokon a mint beesteledik (nappal az ablakokban és a kapuk alatt ólalkodik) és ott van a legélénkebb, legelőkelőbb utakon, utczákon.

A Dob, Szerecsen, Nyár, Károly, Klauzál, stb. stb. utczákról, melyek pedig a város kellő közepén vannak, még csak nem is szólok, de a körutakon, a Kerepesi - utón, az Andrassy-úton, a Kossuth Lajos-utczában, szóval az összes előkelő és ki nem kerülhető forgalmi utakon ott van a szerelem az utcán és kínálja, ráerősza-kolja magát mindenkire.

A rendőr ott sétál körülötte és se nem lát, se nem hall, mert ahol a jog, ott az igazság.

A tisztességes asszonynak kellemetlen ez az utca, a tisztességes leánynak veszedelmes, de veszedelmes az

ifjúságnak, mely – ezt senki tagadni nem fogja – könnyebben esik bűnbe, ha a bűn kínálja magát, mint ha fel kell keresni.

A fiammal családi mulatságon voltunk és végig jövök vele az Andrásy-úton. Közel lakom, nevetséges lenne kocsin menni, de meg aztán nem mindenkinek telik kocsira.

Minden lépten-nyomon kacsintgatnak reánk, megszólítanak bennünket az éjjeli pillék. A fiú – a magam ifjúságáról tudom, hogy milyeneket gondol rólam is, önmagáról, meg az áruczikket képező leányokról is. Ha ezek a leányok nem lennének az ablakokban, meg az utcán, ha egyáltalán nem tartózkodhatnának a város belterületén, de nem lehetnének önállóak sem, akkor az a serdülő fiú nem gondolna ezekre a leányokra, vagy legalább csak nagy ritkán gondolna reájuk. Akkor az otthoni nevelés az érzéki elfajulást is meggátolhatná, mert ha nincsen a ki a fiút bűnre csábítsa, ez vagy egyáltalán nem, vagy legalább is ritkábban esik bűnbe. Míg így nemcsak látja a leányokat, hanem ha nem látja őket is gondolj reájuk, egyik-másik meg is tetszik neki, hát felkeresi. És így évekkkel előbb jut hozzá a szerelemhez, mint a természet rendje és módja szerint kellene.

Mi következik ebből? Előbb kezdett és előbb végez. A természetadta nemi élvezetből megcsömörül már akkor, mikor kezdenie kellene. Akkor aztán másfelé keres kielégítést. Fajtalan lesz. Végre ott tart a kis leányoknál. És ennek az utca az oka és a rendőrség, a mély az utcára felügyel.

De hát másként lenne, ha a magánhölgyeket egyáltalán nem engedélyezné a rendőrség? Feltétlenül másként lenne. A kitelepített házakat megtalálja szintén a ki keresi, de kevesebben keresnék. Az ifjúság jóval ritkábban jutna hozzá, mert az ilyen nyilvános házakat többen látogatják, ott az emberek esetleg meglátják egymást és ettől a meglátástól a gyerekmber, kinek még van szeméremérzete, mégis csak fél. Ellenben a privátokhoz, ki tisztességes emberek közé, mint a pondró a gyümölcsbe, beékelte magát, észrevétlenül be lehet surranni.

Aztán meg a bordélyházaktól irtóznak a hölgyek

is és sokkal kevesebb lenne a prostituáltak száma, ha saját számukra nem kereskedhetnének a testükkel és ha annak a nehéz munkában görnyedő cselédnek, varróleánynak, üzleti kisasszonynak, lépten-nyomon nem kellene látni, hogy a Miczinek, vagy Blankának, ki annyi, vagy még kevesebb volt mint ő, milyen pompás, munkanélküli, úri dolga van. Ez a példa csábít.

Hogy a „háztulajdonosok” kihasználják a leányokat? Hát ki törődik ezzel? Csak arra kell ügyelni, hogy embertelenül ne bánjanak velük, részt adjanak a keresetből, vagy bért és hogy útját ne állják annak, hogy visszatérhessenek a becsületes útra, a tisztesség útjára, a mikor megunják a bűnt, a fertőt. *)

De arra csak nem való a rendőrség, hogy a prostitúciót védelmezze, a prostitúciót hizlalja? Az első lépés a mai gálád viszonyok megszüntetésére az, hogy türelmi bárcazt nem adnak csak bentlakóknak, a magános hölgyek számát csökkentve, a városból kitelepítik, a város belterületén az utcán sétálni nem engedik és szigorúan megtiltják nekik, hogy nappal akár az ablakban, akár a kapuban, akár az utcán „üzletileg” mutassák magukat. És a kipusztulók, visszalépők helyébe újakat nem engednek. Persze, a rendőrorvos zsebe bänná a dolgot, de tessék a rendőrorvost tisztességesen fizetni. Inkább pénz, – mint véradónkba kerüljön.

A nyilvános házak pedig kívül legyenek a városon, egy helyen mind, az a bordélytelep nem lesz szegényére a városnak, de ha az egész város egy nyilvános ház, az szegény és baj is.

*

A rendőrség azonban ennyivel sem érte be. Tovább ment egy lépéssel. Megalapította az „egészséges hölgyek rendjét.” Ezek a dámák a középúton vannak a tisztességes nők és a nyilvános kék hölgyek között és ezek a dámák a legveszedelmesebbek, mert megmételtyezik az iskolát, az otthont, a családi szentélyt, a társadalmat.

Azelőtt úgy volt, hogy ha a rendőrség rajta csípett egy hölgyecskét, a ki engedély nélkül keresetszerűleg

*) Lásd az ide vonatkozó megjegyzést a fejezet végén.

vagy az urát csalva passzióból, kultiválta a szerelmet, titkos kéjelgés címén elfogták, megbüntették.

Kétségtelen, hogy mindenkor voltak, vannak és lesznek becsületes és becstelen leányok és asszonyok, de annyi becstelen, mint mostanában sohasem létezett.

A rendőrség úgy okoskodott, hogy mivel a titkos prostitucziót megakadályozni nem lehet, legalább ellenőrzés alá kell venni, s akit rajta csíptek, csak akkor nem büntették, ha egészségügyi lapot váltott és orvosi felügyelet alá helyezte magát. Nem tudom, nem is kérdeztem, hány egészségügyi lapot állított ki, a rendőrség az idén, de ezekre teszem azok számát. És most azt kérdezem a titkos betegségeket kezelő specialistáktól: kevesebb beteget kezelnek-e ma, mint az ez előtti korszakban? Úgy-e hogy nem? Mire jó tehát az egészségügyi lap? Megmondom, hogy mire jó.

Azelőtt is voltak könnyelmű, meg bűnös asszonyok, meg leányok. Szerették a csecse-becsét, a szép ruhát, az igaz gyöngyöt és cserébe adták érte a legértékesebb kincset, a női tisztességet. De vigyáztak rá, hogy ezt meg ne tudja a férjük, a családjuk, meg ne tudja a rendőrség, mert ha ez megtudja, megtudja mindenki. Ma ilyféle gondjai nem lehetnek az embereknek. Akkor is estek, asszonyok, leányok bűnbe, de ... visszatérhettek a jó útra, maguk előtt voltak megbélyegezve csak, vezekelhettek. Ma a hatóság előtt vannak megbélyegezve. A nyilvános botrányt kerülve, elmennek és kiváltják az egészségügyi lapot, aztán ... nyugtuk van. Bízna a rendőrség diszkréciójában és nem hiába bízna benne, a rendőrség hallgat. És drága barátom, te nem tudod, vájjon a feleségednek, leányodnak, a házába járó, asztalod mellé ülő, gyermekeidet gondozó nőnek a rendőrség nem-e engedte meg, hogy szerelmével üzérkedhessek.

Hiszen bizonyos, hogy az egészségre vigyázni kell és hogy az államban a közegészség a számottevőbb az egyesek becsületénél, de hogy a rendőrség beleavatkozzék ilyen módon a családi életbe, ez ... olyan dolog, melyre a magyar nyelvben elég erős kritikát kifejező jelző nincsen.

Mert még egészen másként festene a dolog, ha a rendőrtisztviselő azt mondaná:

– Helyes asszonyom, vagy kisasszony, kaphat egészségügyi lapot, de vagy hozzon hatóságilag láttamozott engedélyt becses családjának fejétől, vagy ha jobban tetszik, majd én kérem ki a családfő beleegyezését.

De a rendőrség nem így tesz, hanem lovagiasan titoktartó, a hölgyek pedig, kik eddig könnyelműek voltak és esetleg botlottak, most ledérek és üzérkednek a testükkel. Azelőtt csak ismerőst boldogítottak szerelmükkel és féltek a rendőrségtől, most a kerítőnöket, az engedélyezett szerelmi tanyákat boldogítják és ... bíznak a rendőrségben.

Íme egy példa! Egy fővárosi ügyvéd a minap a következő levelet írta egy székesfővárosi napilapnak.

P. Gyula ügyvéd vagyok. Budapesten lakom. Ügyvédi irodám van. Elmondom a magam szomorú sorsát. Megcsalt a feleségem rendőri pártfogással; családi életemet megbolygatta és megfertőztette az az engedélyokmány, amely a titoktartás kiváltságát biztosítja a szeméretlenségnek: az egészségügyi lap. A feleségem egészségügyi lapot váltott és kapott a rendőrségtől, bár nevemet viseli, amelynek tisztességét megvédeni az én kötelességem. Nem védhetem; mert gyöngé vagyok a rendőrséggel szemben.

Az államnak minden ereje, a törvények minden szándoka védelmére áll a családi élet tisztaságának. Magánjogunk, örökösödési jogunk a törvényes házasság épületét erősíti, díszíti. A szegénysorsú nyomorúságát, fájdalmát enyhíti, bosszúságát is jó kedvre deríti az a tudat, hogy van hajléka, hitvese, aki szeretettel köszönti otthonában, amikor fáradtságos munkájából hazatér.

Kitörni készül a szenvedésed? Csitítja a hitvesi csók. Nem! Jön a fürtelem követe, a kerítő és így szól: Szamárr asszony! Kövess a lélektelenek tanyájára. Lesz módod. Szép ruhád, arany gyűrűd, gyémánt fülönfüggőd. Pirulnod sem kell miatta. Védelmedre áll a rendőrség, amely őrzi becsstelenséged titkát. Megőrzi még tulajdon férjeddal és a gyermekeiddel szemben is.

Nem vagy kitalált. A kitaláltoké az utczák szöglete. A közérkölc a védők közé számít; sőt beállhatsz védasz-

szonynak a leánykereskedés meggátlására alakult üdv-hadseregbe. Csak válts egészségi lapot.

Messze tértem a magam szégyenétől, a feleségem becstelenségétől, az egészségügyi laptól és a kiváltságot osztogató, titkot őrző lovagias rendőrségtől.

A magam esete nem példátlan. Az egészségügyi lap vigyorog sok gyanútlan férjre; többre mint a meny-nyit egy világváros tisztessége megbír, undor nélkül.

Hja, a közegészségügy okoskodik, a rendőr belügy-miniszteri jóváhagyással. Nohát. Dögöljön bele az ország, ha az egészséget a családi élet tisztessége árán tudja csak megváltani.

De mikor ez a közegészségügy sokszor, igen gyakran, de majdnem mindig: a rendőrorvos zsebe!”

Ehez a levélhez az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy a megvádolt asszony egy nyilatkozatban hazugságnak, rágalomnak jelezte, de ha ez az eset esetleg nem is igaz, van számtalan ilyen, a mely igaz. Ez pedig minden esetre kedves dolog.

Az ügyvéd úr sans gene kiírta kezdőbetűit, lakás-czimét, mindent, hadd ismerjenek rá a bűnös asszonyra, mi a férjnél azért vagyunk diszkrétebbek, mert azt tartjuk, hogy azóta már megbánta őszinteségét.

Ami tehát azelőtt tiltott gyümölcs volt és nehezen hozzáférhető: a családtag, ma nyilvános préda.

A nyilvános házak után a gourmandok megtalálták az utcán a nyilvános szerelmet és mikor ezt megunták, keresték a titkosat. A kéjelgők számára bizonyosan a kép fokozását jelenti, ha a tilosban járhatnak.

Igen ám, de most a tilos már nem tilos. Azok az asszonyok és leányok, kik annyira nem törődnek a maguk és családjuk becsületével, hogy alávetik magukat a rendőrorvosi felügyeletnek, ezek az asszonyok és leányok semmivel sem jobbak a többi bárczásoknál és ezek már nem elégíthetik ki a perverz szerelmi szomjúságot.

Keresnek mást, titkosat, tilosat.

Így jutunk el a gyermekleányokhoz.

Az összefüggés pedig megvan, az okozati is, meg a lélektani is; ha a perverzítés nevelve lesz, ha nem

szent előtte már semmi, még a család sem, ami pedig minden időkben és minden országokban a legszentebb volt, akkor nem lehet szent már az ártatlan gyermek sem. Mert hiszen csak az nyújt élvezetet, a mi ártatlan és ezt az ártatlanságot a mai viszonyok között, melyre a rendőrorvos ilyen módon ügyel, csak a gyermekek körében lehet megtalálni.

Sőt már ott sem.

Mert a Hunyadi-utczai eset kivétel. Eddig is történt már ilyen eset, nem egy, de több is, csakhogy a többi nem jutott nyilvánosságra.

Ha így haladunk, a kis leányoknak is lesz egészségügyi lapjuk.

Íme az előzmények.

Ezek elmondása után térjünk át a mostani eseményekre. A szép Budapest igazolására pedig szükséges, hogy még egyet megjegyezzünk: Budapest semmivel sem romlottabb, mint London, Paris, Berlin vagy Róma.

Beteg és perverz hajlamú emberek vannak mindennütt, nemcsak nálunk; még mindenkinek emlékezetében vannak a berlini botrányok és azok, melyeknek egy német fejedelem volt a hőse. A londoni cronique scandaleuse-ról egy londoni lap évekkkel ezelőtt hajmeresztő dolgokat mondott el, a legújabb londoni botrány pedig, melynek egy idegen herceg volt a hőse, azt igazolja, hogy Londonban ma is burjánzik a fajtalanság.

Az is érthető, hogy az ilyen dolgokba nagyobbára gazdag, hatalmas és magas állású emberek vesznek részt, hiszen a szegény embernek nincsen módjában fajtalankodni; gyermekkorától fogva a megélhetés képezi egyedüli gondját, s a nehéz munka mellett, a kenyérért való küzdelemben az érzékei nem fájulhatnak, el. Nincsen módjában, hogy kiélvezze magát és új élvezeteket keresen. Sem pénze, sem ideje éhez, míg a jó módban nevelkedett, s a tőkével rendelkező mindenhez hozzáfér, mindent megélvez, s állandóan új élvezeteket keres. Az érzéke eltompul, elfajul, beteggé lesz, leggyakrabban annyira beteggé, hogy gyógyításra szorul.

És én a magam részéről nem is óhajtom, hogy azokat a nagy urakat, kik a budapesti kis leányokat megrontották, úgy büntessék, mint a hogyan a szegény embert büntetik, mikor egy a törvényes koron alul levő gyermeket becstelenített meg, nem kívánom, hogy fogház büntetéssel sújtsák őket, de adják át az elmeorvosnak és mint közveszélyes örülteket zárják őket a tébolydába, kit egész életére, kit meg ha baja még gyógyítható, míg a perverzitásból kigyógyul.

Az itt következők nem koholmányok, nem költött, vagy légből kapott dolgok, hanem események úgy leírva, mint azokat a budapesti újságok megírták.

A közleményekből sem el nem vettem, sem hozzá nem tettem semmit, csak éppen csoportosítottam az¹ újságcikkeket és megtettem észrevételeimet.

Jegyzet: A rendőrség most megjelent kékkönyvével, nem hogy megcáfolná, de megerősíti az egészséges hölgyekről mondottakat. 1901-ben 772 hölgy bírt egészségi lappal, ezekből új felvétel 695 volt! Azonkívül a rendőrség 36 magánlakáson megengedte a kerítés díszes munkáját, tehát engedélyezte ott, hol azelőtt üldözte.

A józsefvárosi bűnbarlang.

I. Kereskedés kis leányokkal.

1902. július hónap 16-ik napján, ocsmány bűnökről hullott le Budapesten a lepel.

Künn, a legsötétebb Józsefváros girbe-görbe utczáiban naphosszat vén kerítőnők leselkednek 5–10 esztendőös leánykákra.

A szegény kicsikék felügyelet nélkül vannak, a gondos anya nem örködik felettük, a szülők munkában vannak, a gyermekek naphosszat ott vannak az utcán, a kerítő boszorkányoknak elegendő alkalmuk is, idejük is van, hogy alávaló munkájukat végezhessék.

És végzik.

Szállítják a fiatal, éretlen húst, úri bestiáknak, uraknak, kik az ilyen szórakozást megtudják fizetni.

Egy egész bünszövetkezetet lepleztek le, mely kis leányok elcsábításával és szállításával foglalkozik, de jelenleg, mikor e sorokat írjuk, ezek a bestiák mind szabadon járnak, kelnek, nem görbült meg még egyetlen hajsza sem.*) De ki tudja, talán holnap, vagy holnapután. Mert azt, hogy soha, talán még a mai rendben egyáltalán meg nem bízó legvéresebb szájú szocialista sem hiszi, gondolja.

Mert ha a kerítők és a megbízók ebben az esetben büntetlenül szabadulnak, ez a mai rend megbélyegzését, jelenti, beismerését annak, hogy ez a rend korhadt, ez a társadalom rothadt, nemcsak arra képtelen, hogy a leggaládabb bűnököt megakadályozza, hanem ahhoz is gyáva, hogy a gaztetteket a nyilvánosság elé hurcolja és érdem szerint büntesse fegyházzal és tébolydával, mindeniket úgy, ahogyan megérdemli.

*) Azóta letartóztatta őket a vizsgálóbíró.

Ez azt bizonyítaná, hogy azoknak, kik az ilyen bűnököt elkövetik, nagyobb hatalmuk van azoknál, kik a rendet fenntartják, ők irányítják a hatalmat, tehát a hatalom az erkölcstelenség, a bujaság a perverzitás piszkos kezében van. Lehetetlen, hogy ez így legyen.

Lehetetlen, hogy néhány elvetemült, vagy örült embernek mindent odaadjunk martalékul, lehetetlen, hogy néhány elfajult kedvéért, legyen szegény, vagy gazdag, paraszt vagy úr, kerítő vagy megbízó, illuzorissá tegyünk mindent és azok, kik úgy sem nagy bizalommal nézik a mai rendet, jogosan, méltán mondassák: a törvény nem mindenkinek készült, az igazságszolgáltatás megterelő keze nem mindenkit ér utol.

Mondom: ez lehetetlen és bízva bízom, hogy a bűnösök ez egyszer meg fognak kerülni és bűnhődni fognak.

Igaz, Kecskeméthy is elszabadult, már rablógyilkosoknak is sikerült egérutat találni. Sebaj, egy elszabadult és kézre került tíz másik. De az úri fajtalankodók közül mindeddig egy sem került kézre és még a kuruczvezér Kecskeméthy Géza épp olyan haramia, mint a minő Sobri Jóska volt, addig a fajtalankodó úr, a fajtalankodás elkövetése után is úr marad és ha törvény elé nem kerül, tényleg azt hihetné az ember, azért nem történik, mert ... úr.

Nohát mutassuk meg, hogy nem így van. Nem hiszem, hogy az a rendőrség, mely félnap alatt kézre kerítette Petrónét és oly nagy buzgalmat fejtett ki e bűntett kiderítése körül, itten semmiféle nyomra nem akadna, ha komolyan munkához látna.

Mert ha a bűnösök kézre kerülnek, ez a mai rend fényes győzelme, míg ha büntetlenül maradnak, ez olyan veresége, melyet soha kiheverni nem fog.

Amaz azt jelenti, hogy a törvény előtt mindenki egyforma, s a ki megszegi a törvényt, büntetés alá kerül, legyen bár a leghatalmasabb, leggazdagabb ember ebben az országban, ez azt bizonyítja, hogy a gazdag, a hatalmas embernek, a névnek és a születésnek, a tőkének és a nemesi oklevélnek kiváltságai vannak még ott is, a hol nem lehetnek.

Amaz azt jelenti, hogy a mai rend felforgatására törekvőknek nincsen igazuk, hazudnak, túloznak, rágal-

máznak, ez pedig azt jelenti, hogy igazuk van. Akkor pedig itten megszűnt már minden és minden csak humbug.

Ám lássuk hát, hogy hová fejlődnek a dolgok.

II. A bűnbarlang.

A Hunyady-utcza 41. számú házban van.

Itt folynak az irtózatos üzelmek, itten fogamzik meg a bűn.

Horváth Lajos pinczér lakott itten, a ki ennek a háznak házmestere volt. Felesége Juhász Erzsébet, állítólag az egyik kerítőnő.

A másik meggyanúsított is ugyanabban a házban lakott az első emeleten.

Horváth Mari takarítónő, ki egy czipészszel él közös háztartásban. Lakik a házban állítólag még egy harmadik kerítőnő is.

A ház emeletes, sötét és piszkos. Egyébként ilyen a legtöbb ház a Hunyady-utczában.

A kapu alatt észrevehetetlenül lehet bemenni a házmesteri lakásba, de az emeletre is, a hol fényes nappal is homály van.

A ház többi lakója jóra való munkás ember, a kiknek már régóta feltűnt, hogy nap-nap után ismeretlen meztlábos kis leányok járnak az említett két ember lakására.

III. Ostromolják a bűntanyát.

Aznap este, mikor a sötét bűnökre a felfedezés világossága derült, vijjogó, visító asszonyok rohanták meg a Hunyady-utcza 41. számú házat. Elöl jött két asszony egy sápadt kis leánykát vezetve.

Az egyik asszony Flasch Károlyné, a másik Manzur-Schusztter Ferenczné. Egy házban laknak a szomszédos Futó-utcza 37. sz. alatt. Az elsőnek egy 8 éves Teréz nevű leánya van, a másodiké is Teréz névre hallgat s hat éves.

Flasch Teréz kedden este keserves sírással jött

haza s a küszöbön összerogyott. Nem tudott tovább menni. A szülők faggatták a gyermeket mi a baja, s a kis szerencsétlen Flasch Teréz elmondotta a maga együgyűségével, hogy ocsmány merényletnek lett áldozata. Schuszter Teréz együtt járt Flasch Terézzel s megerősítette e kijelentését.

– Meg tudnád-e mondani, hogy hol jártál? kérdezte az anyja.

– Meg, felelte a beteg s egész testében reszkető teremtés.

S az egész ház, a Futó utca 37. sz. asszonynépsége és a szomszédság útra kerekedett s a kis leány kalauzolása nyomán eljutottak a Hunyady-utca 41. sz. házig. Útközben a csoport egész menetté dagadt.

Flasch Károlyné bevitte a kis lányt a házba s rámutatott Horváth Lajosnéra:

– Ez az asszony hozott téged ide?

A kis leány pedig nemcsak őt, hanem Horváth Mariskát is felismerte.

A leghatározottabban kijelentette, hogy ezek az asszonyok hozták őt ide, bántak el vele.

Horvát Mariskára azt vallotta:

– Ez főzte a csokoládét, mikor a feketeruhás bácsi nálam volt.

Óriási lárma, zajongás támadt. A folyton növekvő tömeg talán meglincheli a két kerítőnőt, ha a rendőrség közbe nem lép. Egész éjjeli 11 óráig tartott a néparadás a Hunyady-utczában. Rendőrök és detektívek ezen közben megindították a nyomozást.

IV. Az áldozatok.

A 8 esztendőös Flasch Teréz, aki a merénylet következtében súlyos belső sérüléseket szenvedett, így adja elő az esetet:

A múlt héten, csütörtökön, egy magas őszülni kezdő, kis légyzakállas úr sétált a Futó-utczában s megszólította a két kis leányt. Czukrot adott nekik, majd megkérdezte a nevüket s végül így szólt:

– Legyetek itt holnap ilyenkor, majd jön egy néni s ez még több czukrot ad.

Másnap a mondott időben csakugyan idős asszony várta a gyermekeket a házzal szemközt levő gyalogjárón. Szóba állott velük, a karján levő kosárból cukrot vett ki s megkínálta a kis leányokat.

Végül azt mondta nekik, hogy menjenek vele, akkor kapnak csokoládét is.

Elvezette őket a közellévő Hunyadi-utcza 41. számú házba a házmesterékhez, majd Horváth Mariskához.

Mialatt a kisebbik gyermeket bevitték a szomszéd szobába, Terézt az asztalra fektették.

Az egyik néni – a leányka Horváth Lajosnét ismerte föl benne később – összeszorította a torkát, aztán nem tudja mit csináltak vele, csak annyit érzett, hogy csokoládét öntenek a szájába.

Mikor magához tért, már a konyhában volt s egy feketeruhás szép bácsi is volt ott, akit az előtte való napon látott.

Teréz panaszkodott, hogy *fáj a hasa*, amire cukrot és süteményt adtak neki. Mielőtt kivitték a lakásból *egy kosarat mutattak neki, a melyben két gyermekfej volt. Ráijesztettek, hogy az ő fejét is úgy levágják, ha valakinek szólni merészel.*

Azonkívül egy nagy bunkót is mutatott neki a Mari néni, hogy azzal agyonüti, ha nem hallgat. Hasonlóan cselekedtek a kisebbik gyermekkel is, csak hogy azt egy másik lakásba vitték.

Az asszonyok meghagyták Flasch Teréznek, hogy *kedden délután ismét jöjjön el, de egyedül.* A szegény kis teremtés el is ment a bünbarlangba, a hol ismét találkozott a magas, feketeruhás úrral ...

Elmondta a két kis leány azt is, hogy a kerítőkkel *a Ferencz körúton, a Mária-utczában s egyebütt is*, a hol – mint előadásaikból kitűnik – beteg, perverz embereknek szállították őket.

Süteményt, csokoládét s 10-20 krajczárt kaptak ezektől az emberektől, akik persze annál busásabban fizették a kerítőnőket.

A gyermekek s a szomszédok is vallják, hogy ezek a nők en-gros dolgoznak, állandóan 8-10 kis leánynyal kereskednek.

A kis Flasch Teréz súlyos beteg lett, láz gyötörte, folyton vérezett s kétségbeesett anyja bevitte a Szent-István kórházba, a hol élet és halál között lebeg. A másik kis leányon a 6 esztendős *Schuszter Terézen nincs sérülés*, ezzel valami más perverzítást üzött a fekete ruhás ember.

V. Megtették a följelentést.

Másnap reggel Flasch Károlyné és Schuszterné elmentek a tavaszmező-utczai rendőrkapitányságra s feljelentették Horváth Lajosnét és Horváth Marit, valamint az ismeretlen és titokzatos feketeruhás urat.

Schuszterné elmondta, hogy látta kedden délben a feketeruhás urat a házuk előtt, a mint a leánykákra lesekdedett. A kapu előtt ácsorgott.

Az asszony figyelmessé lett, feléje ment, de az ismeretlen úr hátat fordított s gyors léptekkel eltűnt a Práter utczába.

A kapitányságnál kihallgatták Horváth Lajosnét és Horváth Marit, a kik kereken tagadtak mindent.

Az ügy bonyolult és titokzatos, mert a kórházban élet s halál közt lebegő 8 éves kis leányon s a másik 6 esztendős leánykán kívül eddig még nincs tanú, a ki biztos nyomra vezethetne. A kerítéssel s bünszerzéssel vádolt némberek természetesen tagadnak mindent, a szülők s a házbeliek sem tudtak eddig biztosat mondani. S így a feketeruhás urat s a többi bűnös gavallér ki-létét mély homály borítja.

Ennek a homálynak köszönhető, hogy az ügy anynyira elhúzódik.

Vájjon mit bizonyítanak a kerítők, a perverz urak ellen?

Két megszeplősített gyermek vallomása a bizonyíték.

Igazán nem kell más, csak az ügyet kissé elnyújtani, elhúzni, a vizsgálatot elposványosítani, akkor azután a gyermekek vallomása annyit sem ér, mint közvetlenül a tett után.

Azután meg néhány hét eltelte után talán a gyer-

mekek szülei is „hasznosabbnak” találják a megnyugvást, a hallgatást.

Akkor azután, mikor nincsen feljelentő, nincsen tanú, nincsen már bűnös sem. Hivatalból ezt a cselekményt nem kell üldözni.

Igazán kíváncsi vagyok, hogy a két kis leány szülei ma hogyan vélekednek az esetről; azt hiszem már belenyugodtak a változhatatlanba és ha „okosok” voltak, ma már hétköznapi is van hús az asztalon.

Elvégre a kis leányoknak ez már mindegy, ők meg vannak mételyezve, abból meg, ha a nagy urakat becukják is, nekik hasznuk nincsen.

De van a többieknek.

És ha hivatalból a cselekmény nem is üldözhető, ha az áldozatok szülei bele is törődnek a változhatatlanba, a közvélemény nem törődik bele.

A közvélemény meg akarja védelmezni a többi Flasch Terézeket és meg akarja félemlíteni a többi perverz gazembereket. Lássák, hogy a „születés”, az állás és a pénz, gazságok elkövetésére nem ad jogot.

A perverzitás többi áldozatai.

I. A feljelentő büntetése.

Nagy Imréné kárpitos varrónő, a ki a Hunyady-utcza 35. számú házban, földszint 16. szám alatt lakik Majtényi Jánosnénál, s unokahúga a Futó-utcza 37. sz. ház tulajdonosnőjének a következőket adta elő:

Az ő Mariska nevű leánya is úgy járt, mint a Flaschék és Mazurék gyermekei. Elcsábították hat éves fejletlen gyermek léteire. Följelentést tett a tavaszmező-utczai kapitányságon, kihallgatták és még őt ítélték el negyvennyolcz órai börtönre. (Ha ez igaz, – egy előkelő budapesti napilap írta meg! – valószínűleg azért büntették meg az asszonyt, mert „félrevezette” a hatóságot. De az is lehet, hogy ez az asszony csak „dicsekszik”. Szerző.) Nem tudott ugyanis bizonyítani, mert a leányán alig látszottak csak a külsérelmi nyomok. Persze természetes, mert valószínűleg az ő leányán is, mint Mazur Annán az erkölcstelen bűnnek egy külső nyomot maga után nem hagyó fajtáját követték el, bár ez is tönkreteszi a gyenge szervezetet.

II. A kávéházi vendég.

Ezeken kívül még több konkrét esetről kaptunk értesítést. Az Irányi-utczában levő Wachtenschneider-féle 8-as kávéházba járt mindennap délután egy és négy óra között egy középtermetű, mintegy 28 éves szőke, sovány, kissé himlőhelyes, igen ritkás bajuszú, úriasan öltözött férfi, a ki maga dicsekedett el bizalmas körben a bűnével.

Azokra a kis nyolcz-tizenkétéves leánykákra szo-

kott vadászni, a kik hajnalban két-három óraker egy krajczáros lapot hordoznak szét. A múlt hónap végén három ilyen kis leányt kivitt a Városligetbe, megajándékozta őket, összes újságjukat megvásárolta. A három leány közül kettőt már előbb elcsábított, a harmadik nyolcz éves, a kit Kun Ilonának hívnak, még ártatlan volt. Erre is fájt az úri gonosztevő foga.

– Nézd a többieket, – szólt neki – és te is tégy úgy, mint ők, kapsz majd 5 forintot.

Az aljas csábító el is érte czélját. Ezt a dolgot tőle magától hallotta Nagy Imréné július elején, a mikor foglalkozás nélkül volt s a férfival találkozott a Wachsenneider-féle és a Velence kávéházban.

Az az újság, mely ez a dolgot közli, még hozzát teszi:

Az utolsó eset, a melyet elmondunk, kétségtelen tény. Alaposan utána jártunk s minden részletét több hiteles tanú igazolja.

III. A bódésné leánya.

Julius 13-án este eltűnt Klein Józsefné kilenczéves Irma nevű csinos leánya. Hét óraker még ott volt az anyja mellett a városligeti Barokaldi-czirkusz mellett, a hol Kleinné gyümölcsöt, virslit s más efélét árul, míg a férje mint kocsis keresi a kenyerét. Nyolczadfél órától fogva másnap reggelig nem látta Irmát. Kilencz óraker sápadtan, betegen került elő a gyermek, a ki ma is súlyos betegen fekszik. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy megbecstelenítették.

A szülőknek határozott gyanúja, sőt bizonyága is van egy előkelő úr ellen, a kinek lakásán volt a gyermek egy hírhedt budapesti asszony kíséretében. A szóbanlevő asszonyt erkölcstelen üzelmek miatt egyszer már felelősségre vonta a budapesti törvényszék.

IV. Jöjj velem, kapsz czukrot.

És a mikor az egész közvélemény fel van háborodva és keresi kutatja a bünösöket, akkor találkoznak emberek, kik ilyen fajta bünöket, fényes nappal, az utcán akarnak elkövetni.

Hát nem örültek ezek? A kutyákra minden pilla-

natban van zárlat, pórázon kell őket vezetni, szájkosárral ellátni, még így is reájuk szabadítják a peczért.

És ezeket a közveszélyes örülteket nem lehetne veszélytelenné tenni? Vájjon miért?

Egy lap írja:

Julius 21-én este az Erzsébet-körút 6. számú ház előtt játszadozott Mandl Simon mészáros 9 éves leánya, Matild.

A leány szülei abban a házban laknak, mely előtt a kis leány játszadozott.

Arra jött egy 30–40 éves úri ember s a kis leányt megszólította:

– Hogy hívnak, te szép kis szöke? Szereted a cukrot?

S nyomban bement a közeli czukrosboltba, ahol édességeket vásárolt a leánykának.

Matild örömmel vette az ajándékot s akkor az idegen megfogta a kezét.

– Jöjj velem, kapsz még cukrot.

S vitte a kis leányt a kapu alá, ahol aljas merényletet akart elkövetni.

A kis leány sikoltozni kezdett, mire a merénylet elmenekült. A Kerepesi-út felé szaladt.

A lármára figyelmessé lett emberek azonban utána iramodtak lefoglalták s átadták a rendőrnek, aki a bestiális embert elkísérte a főkapitányságra.

Itt kihallgatták s aztán elengedték. A vizsgálat folyik ellene.

(Még mindig? Vajjon ki volt ez az ember és mi lett vele? Vagy az újságíró csak koholta ezt az esetet? Akkor tessék ráczáfolni! Hadd bizonyítson, vagy maradjon hazugságban!)

V. A versíró, a miniszteri tanácsos és a levélhordó.

Az „Új Hírek” szerkesztőségéhez a következő levél érkezett:

Tekintetes Szerkesztőség!

Midőn becses lapjában olvastam, a melyben az igazságot szerető közönséget felkéri, azoknak a bestiális aljas gazembereknek kikutatására, kik állatias természetükkel ártatlan kis leánykákat a szó legszorosabb értel-

mében tönkre tesznek, megbecstelenítenek, felébred bennem azon kötelességérzés, ami minden tisztességes embernek van, az úgynevezett polgári kötelesség.

Ki kell irtani ezeket a vadállatokat még idejekorán még mielőtt több szegény leány martalékul esik.

A legkisebb nyomokról értesítjük a rendőrséget. A véletlen úgy hozta magával, hogy olyasmit hallottam, ami talán a rendőrséget helyes nyomokhoz vezeti.

Az előző télen történt, hogy egy B. nevű kóborló versíró, kinek termete alacsony, haja szőke, arcza pedig nagyon himlőhelyes, iszákos természetű, mesélte nagy henczegve egy üzletesnek, a kivel nagyon is jó barátságban volt, én véletlen hallgattam, hogy B. rendesen naponta megvárta a Népszínháznál a kis újságáros leányokat, ígért nekik 10-20 fillért, később koronával is jutalmazta őket, kicsalta a városligetbe és ott megcsónkította őket.

Továbbá egy nyugalmazott tanácsosról, hogy az is hozatott fel lakására kis leánykákat.

Tisztelettel

M. S.

A nevezett szerkesztőség – mint írja – ezt a levelet átadta a rendőrségnek.

Egy másik levélíró a következőket mondja:

Tisztelt szerkesztő úr!

Az én 8 esztendőös kis leányom is martalékul esett. Leánykám napok óta panaszkodik, hogy fáj a hasa s a feleségem észrevette, hogy meg van sértve. Kérdeztük, faggattuk, hogy mi történt vele és bevallotta, hogy a hét elején (a napra már nem emlékszik) egy levélhordó becsalta őt egy Lázár-utcza házába s ott a lépcsőházban merényletet követett el vele.

A kis Linát tegnap az anyja elvitte a hársfa-utcza poliklinikára és ma is elviszszük.

Kérem ezt betenni az újságba, hogy a szegény szülők ne hagyják az utcán csavarogni gyermekeiket, mint az én szerencsétlen kis leányom.

Tisztelettel

Klein Ábrahám

Dávid utca 11.

Klein Ábrahám is följelentette az esetet.

VII. Az otthonról elüldözött áldozatok.

A „Magyar Estilap” július 30-iki száma ezeket írja:

A futó-utczai szerencsétlen gyermekek csábítói még szabadon folytathatják üzelveiket s már egész sereg újabb felháborító esetről adnak hírt az újságok.

A mai napon különösen felháborító eset jutott nyilvánosságra, a melyről munkatársunk utánajárása alapján a következőkben tudósítunk:

Egy IX. kerületi elemi iskolában történt még június havában, hogy négy, 8-12 esztendőös kis leányt kicsaptak, mert rettenetes betegséget konstatált rajtuk az iskolatorvos. Mikor a gyermekek szüleivel tudatták az iskolai vezetőség végzését, azok véresre verték a leányokat s kettő közülök kitagadta, elkergette hazulról szülöttjét.

Június 10-ike, tehát több mint másfél hónap óta jórészt a szabad ég alatt élt, hált a két szerencsétlen leányka: Sz. Mariska és T. Jolán. Junius 20-áig koldulásból tengődtek valahogy s akkor bejutottak egy reggeli krajczáros újság elárusítói közé. Hajnali két órakor már ott kellett várnok a nyomda előtt s mikor kikerült a lap a zúgó nagy gép alul, széjjel szaladtak a nedves számokkal első sorban az éjjeli mulatókba, kávéházakba, – mint annyi más nyomorgó gyermek.

A nyolcz és kilencz éves két leányt a múlt éjjel a rendőrségre vitték. Egy ismert kerítőnő király-utczai lakásáról kerültek oda. Félhónap alatt tönkretették teljesen a csinos gyermeket. A rendőrorvos azt mondja, hogy az egyik, T. Jolán soha ki nem gyógyul, néhány hét alatt belehal súlyos betegségébe. Mikor az elgyengült teremtest kihallgatták, az borzalmas egyszerűséggel mondta el, mi történt vele:

– Junius elején történt, hogy a Práter-utczában megszólított engem és a Mariskát egy öreg asszony. Czukrot adott aztán kivitt benünket a Népligetbe, a hol leültünk egy padra. Ott ideadott egy czédulát s azt mondta, hogy menjünk el este hét órakor arra a címre, de ne szóljunk róla senkinek. El is mentünk. Egy fehér-mellényű úr várt ott és engem választott ki. Valamivel elaltatott és aztán nem tudom mi történt, csak nagyon fáj a fejem, mikor felébredtem.

A rendőrség megszerezte ennek a lakásnak a címét, a hol a kis gyermekeket megmételezték. Kérdezték a kis Jolántól, hogy mit tett aztán s a gyermek őszintén elmondta:

Az iskolából kicsaptak, a mama kikergetett. Éhezünk és újra elmentünk a Terka nénihez. De nagyon betegek lettünk, azért ő is elkergetett. Aztán újságot árultunk és úgy találkoztunk a Helvéczia-kávéház előtt a király-utczai nénivel. Akkor már be voltunk tanítva. Azt mondták, hogy csak ne szóljunk az uraknak, a kik oda jönnek, hogy valami bajunk van. Így tettek még többen az újságáruló leányok közt. Kétszer a ligetbe is kivittek az urak – a bokrok közé.

Jegyzőkönyvbe vették ezt a vallomást és a vizsgálatot megindították. A kis leányokat a Rókus-kórházban ápolják.

A tettesek nyomában.

Hetek teltek el azóta, hogy a sötét bűn kipattant.

A bűnösök akkor, mikor e sorokat írom, még mindig nincsenek letartóztatva. Sőt a nyilvánosság mindaddig arról sem értesült, hogy a bűnösöket kihallgatták, a bűnvizsgálatot ellenük megindították volna.

A világ csak arról tud, hogy nyomozás folyik, nyomozás, mely nyomra mindeddig nem vezetett.

A budapesti napisajtó gyanúsított több előkelő úriembert, egyet meg is nevezett.

Kihallgatták a meggyanúsítottakat, beidéztek a megnevezettet?

Erről senki semmit nem tud.

Az illetők a szörnyű vád ellenében nem védekeztek. Szükségtelennek, feleslegesnek, vagy méltóságukon alulinak találták-e, nem tudom, de tudom azt, hogy abban az esetben, ha valaki róluk azt híresztelné, hogy párbajképtelenek, mert egy ízben nem kértek elégtételt Stibli hadnagytól, mikor a tyúkszemükre hágott, akkor már mozgósították volna segédeiket, becsületbíróságot, fegyverbíróságot és ha tudják, már régen kiakolbolították volna a különféle kaszinókból őket.

De mert csak azzal vádolják őket, hogy gyermekeket becstelenítettek, mételyeztek meg, mely cselekedetért, ha van vádló, négy évi fegyház jár a ... levélhordónak, hát oly bagatell nekik is, a mai társadalomnak is, meg a kaszinóknak is az egész, hogy még csak rá sem hederít senki és úgy látszik, mégis csak igaza van a szocialistáknak, a mai társadalomban sehol nincsen egyenlőség, még a halálban sem, s a mi a levélhordótól, vagy más munkásembertől gattett, az államhivatal-

noknál, politikusnál, bankárnál, szóval a tőkénél és a tőke képviselőinél „úri passzió.”

Én nem vizsgáltam, kutattam ezt a piszkos ügyet a rendőr, a bíró és az ügyész szemével, csak a becsületes és becsületesen gondolkodó ember és a becsületes közvélemény szemével nézem és azt találom, hogy a hatóság és a meggyanúsítottak eljárása, magaviselete egyképen furcsa.

A hatóság eljárását ha nem is igazolja, de fedezi a törvény, mert a törvény a büntető eljárást ilyen esetekben csak akkor követeli megindítani, ha az apa, vagy a törvényes gyám részéről feljelentés történt a gaztettet elkövetők, illetve a kerítők ellen.

De a hatóságot az egyik, meg a másik újság, sőt azt merném állítani, valamennyi meggyanúsította, hogy „nem elég erélyes” – „lanyha” – nem akarja a bűnösöket kézrekeríteni, sőt (mint a következő fejezetben közöltekből kiviláglik), eltusolással, tehát bűnpalástolással vádolták a hatóság egyik tényezőjét.

És én nem tudok róla, hogy a hatóság ezeket a vádakokat koholmányoknak, rágalomnak deklarálta volna, hogy a sajtóban elkövetett rágalmazásért büntető eljárást indított, a melynek során bebizonyította volna, hogy igen is, megfelelt kötelességének, nem követett el mulasztást, nem csapott fel bűnpalástolónak ebben az ügyben.

Annak a hatóságnak, mely a rend fenntartására, az ember életének és vagyonának megvédelmezésére van hivatva, semmiféle meggyanúsítást és senkitől eltérni nem szabad. És én csodálkozom, hogy ebben az ügyben annyi gyanúsítást tűrt meg.

Vagy a gyanúsítás csak akkor az, ha a hivatalos és félhivatalos lapok hasábjain jelen meg, szóval ha a „Lloyd” és a „Magyar Nemzet” közli, de nem kell ráhede-
ríteni, mikor a többi lapok vádolnak és koholnak?

Hiszen ez megint azt bizonyítaná, hogy a becsület és gazság, az erény és bűn más a hivatalos tényezők, más a felsőbb 10,000 részére és más a nagy tömegnek.

Nem is hiszem, hogy a rendőrség válasz nélkül hagyná azt, a mit a szocialista, demokrata, ellenzéki

és klerikális lapok írtak róla. A válasz talán csak késett, de nem marad el.

Annál kevésbé hiszem azt, mert íme, a vizsgálóbíró letartóztatta azokat, kiket a rendőrség szabadon engedett. Ez legalább is magyarázatot igényel, főképen pedig azzal a ténynyel szemben, hogy vannak kik a rendőrséget eltussolási szándékkal vádolják.

Igaz ugyan, hogy a pessimisták a kerítők letartóztatását sem nézik vérmes reményekkel. Most sem hiszik, hogy a tulajdonképeni bűnösök, a felbujtók, törvény kezére kerülnek. Az elfogatásnak be kellett következni, hogy a nagy tömeg megnyugodjék. Aztán majd szabadon engedik őket. Mert ezek az asszonyok nem fognak bűnbánólag vallani és nem fognak senkit elárulni. Annyi eszük csak van, hogy tudják, miszerint a gaz ficzkók elárulásával önmagukat is a bíró kezére adják. Míg ha állhatatosak maradnak, ... de hát persze, hogy állhatatosak fognak maradni.

Nem lesz semmi bántódásuk, mert nincsen semmi bizonyíték, az a két nyomorult gyerek nem tekinthető annak és igazságtalanság lenne ezek vallomása alapján valakit elítélni.

De már most végeztünk a magunk részéről az asszonyokkal, a rendőrséggel és jórészt a bírósággal is, kinek a rendőrségi nyomozás alig adott valamit át, a mi után irányulhatott, a minek alapján a nyomozást folytathatta és befejezhette volna. Szóljunk most már a meggyanúsított urakról.

Hát én nem állítom, hogy ebbe az ügybe bele lennének keverve, ámbár nem mervén az ellenkezőt sem állítani, de azt a leghatározottabban kijelentem, hogy ezek az urak gyanúsak.

Mert ha én rólam mondják el, hogy ártatlan gyermekeket megbecstelenítettem és ebből semmi, de semmi sem igaz, bizony én ezt nem hagyom szó nélkül, amint ezek az urak nem hagyták volna szó nélkül, ha a Népszava azt írja róluk, hogy ezüst kanalakat loptak. Már pedig az, a mivel őket gyanúsítják, kevéssel komiszabb dolog.

De hogyan van az, hogy ezek az urak inkább viselik a vádat, semhogy czáfoljanak? Czáfoljanak nálunk,

hol ez a sok félhivatalos könyomatos a legszívesebben rendelkezésükre áll, czáfoljanak nálunk, hol még azt is megczáfolják, ha történetesen egy ellenzéki lap hozza legelsőnek a hírt, hogy a miniszterelnök egyik rátóti pályanyertes bikája boldog apa lett.

Csodálatos ez, nagyon csodálatos!

Vagy talán egy cseppet sem?

Azt hiszik, hogy kinek vaj van a fején, nem szívesen sétál a napos oldalon?

De most már lássuk, mit írnak az újságok a bűnösök üldözéséről.

I. Hol járt Flasch Teréz?

Flasch Teréz akkornap, mikor olyan betegen jött haza s a borzasztó titkok kiderültek, elmondta, hogy múlt pénteken követték el rajta először a merényletet. S a kerítők a kis leányt szombaton, hétfőn és kedden is czipelték a „kundsajtokhoz”. Teréz véres ingecskéjét szombaton és hétfőn ki is mosta a Mazurné mosó teknőjében.

Elmondta a leányka azt is, hogy járt a Mária- s a Dob-utczában, a Ferencz- és a Várház körúton. A Futó-utca 37. számú ház házmesternőjének azt is megmondta, hogy a Mária-utca 15. számú házban is járt. A Mária-utca 15. számú ház első emeletén a 9-es szám alatt Stern Jónás czipő ügynök lakik nejével és hat leányával. Először azt hitték, hogy ott járt a leány, de aztán kiderült, hogy tévedés van a dologban, s Teréz a félemeleten volt az egyik lakásban.

Ott, az ötös számú lakásban van, mint gazdaasszony, Orbán Vinczéné, akinek a férje az Athenaeum-vállalat szolgája volt, de vasárnap vidékre utazott, ahol új állást kapott. Orbánék a lakás külön hátulsó részében két szobában laknak. Az asszony albérlőket, faczér cselédleányokat szokott tartani, amiről a gazdája valószínűen nem tudott. A szomszéd lakásban szolgáló Varga Mari cseléd állítja, hogy pénteken délután hat órakor egy nyolcz-tíz éves leányka jött Orbánéhoz, akivel sokáig beszélgetett.

Hogy mit, az nem tudja. Ugyanebben a házban az

első emeleten szolgált június 29-éig Kajtai Rozália negyvenhat éves cseléd. Állítólag a Vámház-körút 4. szám alá költözött. És a gyanúsított Horváth Lajosné ház-mesterné azt mondta igazolásul, hogy hétfőn a Vámház-körút 4. szám alatt járt cselédismerősénél.

A rendőrség is nyomozott a Mária-utcza 15. számú házban. Egy detektív megjelent ott, de hamis nyomon az I. emelet 9. számú lakásba akart menni. Stern Jónásék nem voltak odahaza s a rendőrség itt nyomot vesztett, mert a detektív nem kutatott tovább.

II. Nagy urak a játékban.

Nevek kerültek forgalomba, nevek, melyek hallatára megdöbbsentünk. Excellenciás, méltóságos és nagyságos urakról szól a fáma, akik kerítőnök által szereztek be az emberhús csemegét.

A szoczialisták lapja, a Népszava ki is írt egy nevet, egy volt államtitkár nevét. (A lapot elkobozták, de a volt államtitkár úr sem nem czáfolt, sem nem nyilatkozott. Miért nem?)

De közszájon forog egy miniszteri fogalmazó s több magasrangú államhivatalnok is, őket vádolják a bűnök elkövetésével. Azonfelül egy neves tábornok fiát.

Elvárjuk, hogy a rendőrség mihamar véget vessen e híreszteléseknek s találgatásoknak s bizonyítékokkal, adatokkal sújtson le az igazi bűnösökre. Meg kell már egyszer kezdeni a tisztítás munkáját, kíméletlenül, irgalmatlanul dolgozzon a nagy seprő, hogy végre valahára megszabaduljon a magyar főváros a piszok és bűn folyamától, mely utczáin végig hömpölyög.

III. Mi van Makai Lajosnénál?

Makai Lajosnénak állítólag sikerült magát igazolnia a vád alól s ezért szabadon bocsátották.

A detektíveket úgy látszik a Makai név vezette a téves nyomra. Amint ugyanis kiderült, három Makai nevű asszony él Budapesten, közülök kettő cigányaszszony s kártyavetésből él. A letartóztatott Makai Lajosné nem cigány. Kártyavetéssel, kuruzslással tengeti az életét a külvárosban. A detektíveknek úgy látszik

besúgták a Makai nevet s ők nagyhirtelen kinyomoztak egy ilyen nevű asszonyt a Homok utcában.

Az asszonyt szombat éjjeli 11 órától vasárnap délután 2 óráig ott tartották a Zrínyi-utczai főkapitányságnál s miután semmit sem vallott és semmit sem tudtak rábizonyítani, haza engedték. S most Makai Lajosné lakásán rendőri felügyelet alatt van, amire annál is inkább szükség van, mert máskülönben a Józsefváros felizgatott népe meglinchelné.*)

IV. Erdélyi Róza.

Makai Lajosné s több tanú vallomása nyomán, a rendőség egy Erdélyi Róza nevű nőre gyanakszik. Eddig még nem sikerült őt feltalálni.

Ez az Erdélyi Róza 28 esztendő cselédleány. Tavaly megesett és Makai Lajosnéhoz ment lakni. Ott szült két hónap előtt. Erdélyi Róza három hét előtt húsz és egynehány forintnyi adósság hátrahagyásával elszökött Makainétól, aki mindenfelé kereste őt, hogy megvegye rajta a pénzt.

Egy utczai leány a múlt héten azt mondotta Makai Lajosnénak, hogy Erdélyi Róza a Húnyadi-utczában lakik, mire az asszony a múlt hét első napjaiban bejárta az összes Hunyadi-utczai házakat, megkérdezhén, nem lakik-e ott Erdélyi Róza. Így került a 41. számú házba is ahol a házmesternőnél kérdezősködött, s akkor kosár is volt a kezében.

Az asszony előadása szerint tehát így terjed el a kosaras asszony meséje.

Viszont a rendőség már a Makainé letartóztatása előtt gyanakodott egy Erdélyi Róza nevű cselédre, ugyanarra, aki Makai Lajosnénál lakott.

V. Furcsa dolgok.

A rendőség nyomozása úgy látszik, megfeneklett a Makainé elfogatásán és szabadon bocsátásán. Makainé ugyanis hivatkozott három asszonyra, akik pénteken

*) Tévedések elkerülésére megjegyzem, hogy ezek újságközlemények, tehát hűen tárgyalják a vizsgálatot, még pedig az asszonyok bírói letartóztatása előtt.

délután, mikor Flasch Terézt elcsábították, őt odahaza látták.

És ennek alapján haza bocsátották, bár állandó rendőrségi felügyelet alatt tartják. A vizsgálatot folytatják ellene. Maguk a nyomozó detektívek csodálkoznak leginkább a szabadonbocsátáson. Makainé az előállításakor kijelentette vallomása közben:

– Most már leleplezem az egész bandát.

S másnap, a mikor részletes vallomást tehetett volna, a rendőrség nem adott erre alkalmat neki, hanem szabadon bocsátotta.

És most kényelmesen eljárhat, ahova akar, eltüntethet bizonyítékokat, szóval élvezi a szabadon levő vádlottak kétségbevonhatatlan előnyeit.

Pedig mind a két kis leány határozottan ráismert Makainéra, fölismerték a Hunyady-utcza 41. számú ház lakói is.

Ha a rendőrség ilyen épen nem szigorú módon folytatja a vizsgálatot, csakugyan igaza lehet Horváth Lajosné házmesternének, aki ezt mondotta a VIII. kerületi kapitányságon:

Egy hét múlva nem lesz az egész ügyből semmitem. Azt én mondom.

Ennek pedig nem szabad megtörténni. A rendőrségnél nemcsak a Futó-utcai üzelmek dolgában tettek följelentést, egész garmadával van előtte hasonló ügy. Itt az ideje, hogy végre erélyesen meggátoltassanak az erkölcstelen állapotok, személyekre való tekintet nélkül.

VI. Vád és védelem.

A „Friss Újság” írja:

Flasch Teréz és Mazur Anna ügyében ma ügyvédjük Vázsonyi Vilmos dr. terjedelmes beadványt intézett a rendőrséghez, melyben a szülők nevében egyenesen vádat emelt Horvát Lajosné házmesterné és Fábián Józsefné az ügynevezett „kosaras asszony” mint bűnsegedek és az ismeretlen tettesek ellen, s a nyomozat kiegészítésére több rendbeli indítványt tett. Horvát Lajosné súlyos gyanúkok terhelik. A kis leányok maguk vezették szülőiket a Hunyady-utcza 41. számú házhoz és

Horvát Lajosnét határozottan felismerték; a kis Mazur Anna le tudta írni a házmesterné lakását, sőt egyes tárgyakat is meg tudott jelölni a titkos rendőrök előtt, melyek tényleg megvannak a házmesterlakásban. Van egy tanú, aki látta is egyszer a kis lányokat a házban. De súlyos gyanúok még a következő: Mikor a kis leányok szülői megjelentek a Hunyady-utca 41. számú házban és még egyetlen szóval sem gyanúsították Horvátnét, csak a kis leányok mondtak annyit: ez a néni volt! – Horvátné rögtön tisztában volt a váddal s így fakadt ki:

„Ravasz kis kölykök, valami úrral lehetett dolguk s most rám fogják!”

Tanúk igazolták azt is, hogy július 14-én a Fábíán Józsefnéhez nagyon hasonló kosaras asszony járt a házmesteri lakásban és sokáig ott maradt.

Határozottan felismerték a kis leányok a kosaras asszonyt özvegy Fábíán Józsefnét is, még a kosarára is emlékeztek. Tanúk vallották, hogy ez az asszony július elején az ő 10-12 éves leánykájukat a városligetbe hívta czukrot és süteményt ígérve nekik. A leányok jogi képviselője több rendbeli indítványt tesz, mely a nyomozat érdekében nyilvánosságra nem hozható s kéri a bűnsegédek letartóztatását, mert különben a nyomozat sikerrel nem folytatható, az ismeretlen tettesek nem lesznek kideríthetők.

*

Ezzel szemben Horváth Lajosné és Horváth Mari Hoffmann Dávid fiatal fővárosi ügyvédet bízták meg védelmükkel. Az ügyvéd most fogja benyújtani vádindítványát a törvényszékhez.*)

Hoffmann Dávid védindítványában kijelenti, hogy ő meg van győződve a két asszony ártatlanságáról. Ezt a meggyőződését hosszas kimutatásokkal bizonyítja.

A vád szerint július 11-én, 12-én és 14-én történt volna meg a Hunyady-utca 41. számú házban a kis leányok megrontása. Hoffmann Dávid óráról-órára kimutatja, hogy e két asszony mit csinált az említett napokon, felsorolja azok neveit, akikkel akkor érintkeztek,

*) Már benyújtotta.

akik látták, hogy a két asszony mivel foglalkozik s így igazolni tudják, hogy kis leányok nem jártak a lakásukon s azokkal semmit nem csináltak.

Hoffmann Dávid mindezek bizonyítására számos tanura hivatkozik.

Kiderült a nyomozás folyamán, hogy a két Horváthné, Fábiánné, Makainé és a homok-utcai cigányasszony ismerték egymást. Ez az ismeretség a védő szerint úgy keletkezett, hogy Makainé egy tőle megszökött Erdélyi Róza nevű faczér cselédleányt keresett a Hunyady-utca 41. számú házban s betévedt Horváth Lajosnéhoz.

Szóba elegyedtek s Horváthné elpanaszolta, hogy hasgörcsei vannak. Mire a cigányasszony nagy bőbeszédűséggel fejtette ki előtte, hogy ő kitűnő orvosságot tud a hasgörcs ellen s addig beszélt, míg Horváthné tényleg megbízta őt az orvosság elkészítésével.

Julius hónap 23-án szembesítette a rendőrség Horváthné Fábiánnéval s akkor a két asszony állhatatosan tagadta, hogy még csak szó is lett volna köztük kis leányokról.

– Mit akarnak tőlem? fakadt ki Fábiánné. Én nem hoztam Horváthnéhoz kis leányokat, se gyereket el nem hajtottam. Ártatlan vagyok én is és ez a becsületes asszony is.

A vádindítvány velejét az alibi kimutatása képezi, a minek bebizonyítása azonban rendkívül nehéz lesz az egész ügynek homályossága folytán.

VII. Az ügyészség átveszi az ügyet.

A „Magyar Estilap”-ban olvastuk: Abban a gálád bűnpörben, mely napok óta izgatja a kedélyeket, jelentős fordulat várható már legközelebb. A királyi ügyészség ugyanis, mihelyt eléje került az ügy, tüstént megtette a lépéseket arra, hogy legerélyesebb vizsgálat induljon meg a gyanúsítottak ellen. Említettük, hogy a fajtalankodásokra használt és beteggé tett kis leányok, Flasch Teréznek és Mazur Annának a jogi képviselője, dr. Vázsonyi Vilmos ügyvéd terjedelmes beadványt intézett a rendőrséghez s a három csábító asszony letar-

tóztatását kérte. Ugyanily írásos előterjesztéssel fordult a királyi ügyészséghez is.

A múlt hét végén történt ez s a rendőrség nem tartván magát többé hivatottnak arra, hogy előbbi határozatától eltérjen s új határozatot hozzon, szombaton átküldte az ügyészséghez az aktákat. A maga elhatározásából tette ezt, de különben is meg kellett volna tennie, mert épen azon a napon a vádhatóság már kérte is az iratokat.

A mint megérkeztek az akták, dr. Daróczy Elek kir. ügyész rögtön áttanulmányozta a nyomozás adatait s a törvényszék elé terjesztette sürgős indítványát. Ebben a vádhatóság részéről vizsgálatot kért elrendelni, a rendőrségnél kihallgatott, de szabadon bocsátott „kosaras asszony”, özvegy Fábián Gáborné, továbbá Horváth Lajosné és nővére, Horváth Mari ellen.

Az ügyészségmind a három nő ellen a btkv. 232. §-ának 1. pontjába ütköző erőszakos bűncselekmény miatt kéri, mint bűnsegédek ellen a vizsgálatot. Hangsúlyozza az indítvány, hogy noha maguk a fertelmes bűnnek tetteseit teljesen ismeretlenek, az eljárásra szükség van s az indokolt.

A törvényszék szintén azonnal intézkedett, dr. Langer bírót bízván meg a vizsgálattal.

Tudvalevőleg a rendőrség nem tartotta szükségesnek az undok bűnnel terhelt kerítő asszonyoknak, Horváth Lajosnének, Horváth Marinak és özvegy Fábián Józsefnének, (a kosaras asszony) letartóztatását.

Erre a megrontott leánykák jogi képviselője, dr. Vázsonyi Vilmos az ügyészséghez fordult terjedelmes beadvánnyal, kimutatva abban, hogy a három nőt a leg súlyosabb gyanú terheli s csak ha elfogják őket, remélhető maguknak a tettes férfiaknak is a kézrekerítése.

Gyors egymásutánban történtek erre az intézkedések úgy a kir. ügyészség, mint a büntető törvényszék részéről.

A további lépések megtételével megbízott dr. Langer központi vizsgálóbíró maga elé idézte a terhelteket. Özvegy Fábián Józsefné nem jelent meg, csak a másik kettő. A bíróság délig vallatta Horváth Lajosnét és Horváth Marit, majd kihallgatások végével kimondotta, hogy mindkettőjüket vizsgálati fogságba helyezi.

A vizsgálóbíró előbb Horváth Lajosnét hallgatta ki, a ki itten is szószerint ugyanazt vallotta, mint a rendőrségnél. Tagad mindent és kijelenti, hogy ő néki soha senki gyermekek elcsábítására megbízást nem adott és ezzel sohasem foglalkozott.

A kérdéses időben, mikor állítólag a gyermekcsábítás történt, őt látták többen otthon, s erre nézve albijét bebizonyítani igyekezik.

Horváth Mari ugyanazt vallja, a mit Horváth Lajosné, mintha összebeszéltek volna (a mi valószínű, sőt bizonyos).

Daczára annak, hogy a két asszony bűnösségüket illetőleg semmiféle vallomást nem tett és el sem szőlte magát, a bíró az előzmények után és a terhelő bizonyítékok következtében szükségesnek tartotta a vizsgálati fogságot.

Mikor Langer bíró ezt közölte a két asszonynyal, Horváth Lajosné a földhöz vágta magát, s jajveszékelte, hogy ő ártatlan, tönkre tették, otthonából kizavarták, kezesét elvették stb.

Elhallgattatni nem lehetett, a börtönőröknek erőszakkal kellett levezetni a fogházba.

Délben jelentette a rendőrség, hogy Fábiánné is előkerült s egyelőre a tolonczházban van, de ha szükséges, rövidesen előállítják.

Így valószínűleg még ma a „kosaras asszony” is a börtönbe jut a bűntársai mellé.

Egy későbbi értesítés szerint a rendőrség Fábiánnét ás átkísérte dr. Langer vizsgálóbíróhoz.

A letartóztatottakkal szemben a vizsgálat a büntető-törvénykönyv 232. §-ának 1. pontjába ütköző erőszakos bűncselekmény miatt, mint bűnsegédek ellen folyik.

Így áll ez a förtelmes ügy most, mikor e sorokat írom.

Mondom: nem sok reménységem van, hogy a főbűnösök elérik méltó büntetésüket.

Ki fognak bújni a büntetés alól, mert nem lesz a ki reájuk valljon, nem lesz a ki vádolja őket.

És ezzel aztán az ügy be van fejezve és a dekórum is meg van óva.

De azért lehet, hogy mégsem így lesz.

Mit írnak az újságok?

Ezek után most már nézzük, a budapesti sajtó, tehát a közvélemény szeme, szája, milyen álláspontot foglal el ebben az ügyben.

A hivatalos sajtó hallgat, vagy legalább is tartózkodó.

Lehet, sőt hiszem, hogy ennek tisztán előkelő tartózkodás az oka, mint a kormány orgánumainak bírálatot a rendőrség eljárásáról egyelőre nem illik mondani, az ügy maga pedig olyan piszkos, hogy ezzel foglalkozni kellemetlen.

Csakhogy a nagy tömeg erről a hallgatásról más-ként vélekedik, a nagy tömeg ebben a hallgatásban bizonyítékot lát az uralkodó osztály, a nagy urak ellen és a mint rossz szolgálatot tett a rendőrség a mai rendnek, ha tényleg kímélte a bűnösöket, úgy rossz szolgálatot tett a félhivatalos sajtó is, a mikor elhallgatott, illetve mellőzött olyan dolgokat, miket a többi lapok, nagyok és kicsinyek megírtak, lehet, hogy egy kicsit szenzáció hajhászásból is, de tagadhatatlanul a közjót szolgálva ezzel.

De álljanak itten minden kritika helyett az ujságcikkek.

I. A Pesti Hírlap fenyegetése.

A *Pesti Hírlap*, mely az undok titkok kitűnő rendőri tudósítója, Pór Antal útján kipattantotta, így ír:

A nyomozás az elvetemedett gyermekcsábító gonosztevők ügyében egyre gyanúsabb lassúsággal halad.

A rendőrség, úgy látszik, igen kényelmetlen helyzetben van, szemmel láthatóan kezdenek működni azok

a bizonyos „magasabb tekintetek” és valószínűleg *sokért nem adná, ha mar elfelednék az egészet és a kompromittált nagy urak nyugodtan folytathatnák passzióik kielégítését.*

A rendőrség kézrekerítette a hírhedt kosaras asszonyt, de azután, mintha megbánta volna merészségét, tekintet nélkül az egyetemes felháborodásra, ismét szabadon bocsátotta.

Lám, van logika a rendőrség eljárásában. *Ha nem szabad a nagy urakat megfogdosni, nem hántja a kicsiket sem.* Ez, kérjük, igen csörgő okoskodás és mi teljes erőnkkel igyekezni fogunk kicsavarni a nyakát.

Elő azokkal a nagy urakkal, ezt fogjuk hangoztatni és tudjuk, hogy a közvélemény a mi részünkön lesz, még egy-két napig várunk, s azután előállunk annak a magas állású nyugalmazott úrnak a nevével, a melynek közléséért a rendőrség a szocziálista „Népszava” múlt heti számát elkobozta.

Ha a rendőrség rövidesen el nem bánik a bűnös úrral, a kinek bűne pedig cseppet sem kisebb a „kosaras asszonyáénál, akkor kiírjuk annak az urnák a nevét, a melyet különben már egész Budapest ismer.

Kiírjuk a nevét és alkalmat nyújtunk neki ezáltal, hogy magát tisztázhassa a szörnyű vád alól.

Ha a „Népszava” hazudott, akkor bűnhődjék ezért ne csak elkobzás által. Ha pedig nem hazudott a szocziálista lap, akkor bűnhődjék az úr.

A rendőrség nem a bűnök eltussolására, hanem a bűnök leleplezésére és a bűnösök kézrekerítésére való.

II. Or. Vázsonyi Vilmos, a vádló az ügyről.

Ugyancsak a „P. H.”-ban első helyen ír a magánvádlók képviselője, dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő, a demokrata párt vezére az ügyről.

Írja pedig többek között ezeket:

Hol a rendőr? Még néhány óvodát? Ugye? Egy kis levesosztást télre, vagy üdülő helyeket nyárra? Gyermekmenhelyeket, lelenz intézeteket? Játszunk csak a kis medvebocscsal, most még olyan szelíd, kedves és bohó és rendezzünk haj tó vadászatot a vén ellen. Vagy jóté-

kony hölgyek aranygyűszűjével mérjük ki a nyomorúság tengerét.

De a rabszolgatartás szelleme csorbát ne szenvedjen. A társadalom mélyében fetregő rétegek ne merjenek fölemelkedni, mert ez földrengés. Sorsuk javítására ne merjenek szövetkezni, mert ez lázadás. Bérük emelését ne kérjük, mert ez vakmerőség. A kinek százezer forintos évi jövedelme van, joggal követelhessen továbbra is államsegélyt, ha a napszámos családostul nem akar évi nyolczvan pengőből megélni. A szegény embernek az állam ügyeibe beleszólást ne adjunk, mert ez a társadalmi rend és a szent hagyományok összeomlása. A gazdaság rendje pedig továbbra is az legyen, hogy védjük az erősét és hagyjuk magára a gyengét.

És mikor mindezt ilyen szépen elrendeztük, akkor csapjuk össze kezünket, hogy vannak szegény emberek és a szegény embereknek gyermekeik.

Nem, van még orvosság. Hol a rendőr? A rendőrség kerítse meg a gaz kéjenczeket, az védje meg a kerítőnőket is a nép dühe ellen. Mintha a hasonló ocsmány eseteknek nem mindig csöndes elmúlás lett volna a végük. Mintha az, a ki meg tudja vásárolni a kerítőnőt, nem tudná megvásárolni hallgatását is, vagy végső esetben tömött erszényt dob oda a szegénynek, hogy hallgasson és rejtse el családja g}^alázatát.

Rendőr! Ez a bölcsesség veleje. Kaparászszung, kéjelegjünk és uralkodjunk. Ha jön az igazság, hunyjuk be szemünket vagy rúgjuk félre. Ha pedig baj van, imádkozzunk, hogy megvédjen az ég és kiáltunk rendőr után, hogy segítsen a földi hatalom.

III. A klerikálisok lapja.

Az „Alkotmány”, a néppárt szókimondó hivatalosa így ír:

„Nagy söprést követelünk, végig az egész vonalon, hadd verjen fel akkora port, hogy félretisztuljon a felkavart szemét és belerémüljenek a szemét barátai.

Tudomásuk szerint *igen magas állású személyiségek vannak a bűnügyben kompromittálva.*

Ilyenkor nálunk *meghajolnak* a készséges derekak.

szolgálatkészen hunyja be a szemét a büntető igazságszolgáltatás és egyszeriben munkába lép az eltusolásnak egész hivatalos apparátusa.

Emlékezzünk bizonyos Lévai Henrikné históriájára. Az irodák mindent kiengesztelő szürke porrétege födi ezt a bűnt is, akik belekeveredtek épen másztak ki belőle és ma felemelt fővel csinálják nálunk a közéletet és vígan úzik tovább kis játékaikat.

Egyelőre nem vádoljuk a rendőrségünket azzal, hogy a tussolás politikáját próbálgatja.

Mindennek daczára nem hiszünk a Szarvas-park feltámadásában és nem hiszszük a végső elfajulást.

A „Budapester Tagblatt” rámutat ugyan egy körülményre, hogy a sajtóiroda kommunikéi tétováznak, például a szerencsétlen kis Teréz nem a Rókusban, hanem a Szent István kórházban fekszik, még sem gyanúsítjuk eleve társadalmi életünknek ezt a lelkiismeretét. De ha méltatlan volna bizalmunk, emlékezzék a rendőrség a Pali Mail Gazette akciójára!

Mi sem leszünk kíméletesek, nem engedjük elaludni ezt az ügyet és ha minden megadja magát, mi küzdünk körömszakadtáig, mert velünk van az igazság és a tisztesség szeretete.

IV. Félre a lepellel.

És most jöjjön a „Népszava”, a szoczialisták hivatalosa. Nem közölhetem az egész cikket, mert ebben a füzetben semmiféle politikát űzni, az esetet politikai agitációra felhasználni nem akarom, célom éppen csak az, hogy az igazság felderítéséhez hozzájáruljak, a bűnösök megbüntetését szorgalmazzam.

A Népszava, mint más helyen már mondtam, politikai tőkét kovácsol az esetből és esetleg jól teszi. A hol az ilyen dolgok büntetlenül maradhatnak csak azért, mert az uralkodó rendszer mozzogatói, előkelői követtek el förtelmes bűnöket, ott igaza van a szoczializmusnak, mikor azt állítja, hogy az ilyen társadalmi rend nem ér egy ütet taplót sem.

De hát én – mint már többször mondtam, még mindig azt hiszem, hogy a bűnösök elveszik méltó bün-

tetésüket és nem lesz igazuk sem a szoczialistáknak, sem az ellenzék többi árnyalatának. Ezt a kérdést nehez megoldásúvá csak az tette, hogy politikai, sőt azt mondhatnám pártkérdés lett.

És éppen ezért szorul erélyes és becsületes megoldásra.

A Népszava többek között így ír:

Tűzcsóvával szeretnők az égboltra felírni, hogy gonosz ember, aki hirdeti és bárgyú, aki elhiszi; hogy a törvény mindenkit egyaránt kötelez; hogy ami tilos: egyaránt tilos; hogy ami bűn: az mindenkinek bűn; hogy az igazságot egyformán mérik, a gazokat egyformán üldözik; hogy a rendőrség a rendre ügyel; hogy – egyszóval – jogegyenlőség uralkodik! Hazugság ez! ... de vigyázzunk, mert az államügyész úr is vigyáz reánk, nehogy túlhangosan mondjuk – ki az igazságot; legyünk tehát higgadtak, nyugodtak ; tegyünk lakatot a szánkra és beszéljessük magunk helyett a tényeket.

A szerencsétlenné tett gyermekek ügyét ismeri mindenei. Mikor napvilágra került az ocsmány bűn, három dolog lett azonnal nyilvánvaló. Hogy egy egész bűnszövetkezettel állunk szemben ; hogy a tulajdonképpeni bűnösök csak vagyonos, befolyásos urak lehetnek; hogy a gyermekek elcsábítója, a titokzatos „kosaras asszony” az egyedüli, aki teljes világosságot tudna vinni e sötét ügyben. Erről a „kosaras asszonyról” érdemes egyet-mást megjegyezni. A kis leányok egybehangzó vallomása szerint egy asszony kosárral a karján volt az, aki őket befonta, aki nekik a kosárban levágott gyermekfejeket mutatott, aki őket a kérdéses helyekre elvitte, aki nekik altatót adott be s aki rettentően rájuk ijesztett, hogy szólni ne merjenek.

Hát ez éppen elég támpont, hogy egy félig-meddig ügyes rendőr elindulhasson a nyomán. El is indult két detektív és talált is egy asszonyra, akire semmi egyéb gyanúokok nem bizonyították a bűnösséget, csak a következők:

Mikor a detektívek elvezették az asszonyt az egyik kis leányhoz, az elkezdett reszketni és nem mert szólni. Nagy biztatásra kijelentette, hogy: Ez az a néni, aki a

Hunyadi-utczába vitt”. Mikor azt a kosarat, amelyet ennek az asszonynak a lakásán *találtak*, hirtelen a kis lány elé tették, úgy megrémült, hogy eszméletét veszítette.

A detektívek lelkiismeretes munkát akart végezni, elvezették tehát az asszonyt a másik kis leányhoz is. Útközben az asszony elszólta magát ilyformán: „Olyan szert nem is kapni a patikában.* A detektívek ezt örömmel vették tudomásul.

A másik áldozatnál ugyanaz a jelenet játszódott le, mint az elsőnél. A kis leány ráismert és kérve-kérte: „Jaj ne bántson, kedves néni! Nem mondok semmit!”

A detektívek erre elmentek az asszony lakására és ott megtalálták a papírmasszából készült gyermekfejeket, amelyek piros festékkel voltak bekenve, hogy véreseknek látszanak.*)

Az asszonyt ezután több személylyel szembesítették abból a házból, amelyben a bűntény történt, s azok ráismertek benne arra a nőre, aki többször járt a kérdéses lakásban.

A gyermekek s a tanuk vallomása, az asszony elszólása, a megtalált gyermekfejek és az, hogy az asszony a rendőrségen kijelentette: „No most már leleplezem az egész bandát!” – ez mind nem volt elég a rendőrségnek, amely nem volt kíváncsi erre a leleplezésre, hanem még mielőtt reá került volna a sor – szabadon bocsájtotta az asszonyt.

Szabadon bocsájtotta!

De miért?

Az újságok azt írják, hogy az asszony hivatkozott három nőre, akik a kérdéses napon őt odahaza látták s e három nő tényleg igazolta ezt. „Három nő!” Mi a nevük és merre van hazájuk? Senki se tudja; a hírlapok csak e rejtélyes módon beszélnek róluk. Mindent a legapróbb részletekig tudunk, ismerünk, de e „három nő” nevét sötét homály borítja. A rendőrség diszkrétan elhallgatja azok nevét, akiknek vallomására oly nagy súlyt fektetett, hogy rögtön szabadon bocsájtotta azt, akinek elfogatását örömujjongva fogadta egész Budapest. Szörnyen szavahihető hölgynek kell e három

*) A rendőrség ezt megczáfolta.

titokzatos, *deus ex machina* megjelenő, mentő tanúnak lenni, ha egyszeri kijelentésük annyi összehordott bizonyítékot tud halomra dönteni! ...

A rendőrségen olyan sietve bocsájtották szabadon a kosaras asszonyt, hogy elfelejtették megkérdezni tőle, hogy mi célból tartogatta lakásán a papír gyermekfejeket?! Azt se kérdezték meg tőle, hogy miféle bandának a leleplezésével fenyegetődött ő – az ártatlan? A rendőrség mindegyike nem volt kíváncsi! ...

Még két tényt érdemes fölemlíteni.

A kosaras asszony egyik társnője azt mondta a VIII. kerületi kapitányságon: „Egy hét múlva nem lesz az egész ügyből semmi. Ezt én mondom”. Ez az egyik. Az ügybuzgó detektívek naiv csodálkozása, mikor a „kosaras asszonyt” szabadon bocsájtották – ez a másik ...

Ezek után pedig a szociálisták lapja, a legkeményebb vádakkal fordul a rendőrség és a mai államrend ellen.

Nem közlöm le ezeket a támadásokat, a fentírt okoknál fogva, de ismétlem, amit ebben a füzetben már többször mondtam: a támadás a szerint jogos vagy jogtalan, igazságot mondó, vagy hazug, a mint ezen ügy a bűnösök elítéltetésével, vagy megkímélésével végződik.

És ha ez a támadás jogos, igazságot mondó volt, akkor a mai rend oszlopai tényleg megkorhadtak már annyira, hogy ezt a társadalmi romot sokáig hordani nem képesek.

V. Kis leányok öreg barátai.

A Demokraták egyetlen hivatalos lapjának ilyen című cikkét már egész terjedelmében közlöm. A cikk már azért is nagyobb figyelmet érdemel, mert ennek a politikai hetilapnak főszerkesztője dr. Vázsonyi Vilmos a demokrata-párt vezére és azért is, mert a demokratizmus mind nagyobb tért hódít ebben az országban és a legközelebbi politikai aerában kétségtelenül a képviselőházban is jobban képviselve lesz.

Ha a „Népszava”-nak a támadó cikkére a rendőrség, a szociálisták természetes ellensége nem reagált,

azt „megvetéssel” honorálta, az még érthető, de hogy az annyira érzékeny rendőrség az alábbiakat is szó nélkül hagyta, ez már igazán csodálatos.

A demokrata-újság mondja pedig a következőket: Budapest kissé kellemetlenkedni kezdett a rendőrségnek arra a hírre, hogy magas protekncziót élvező úri gazemberek szegény kis lánykákat áldoznak föl a szenvedélyeiknek. Aféle utca-gyerekek, akiknek az apja valami gyárban töri magát a szombati pénzecskeért, az anyja pedig mosni jár, vagy pletykázni a szomszédba. Mindegy. A tény az, hogy a gyerek senkié: az szedi föl az utcáról két krajczár ára czukorért, akinek megetszik a vakoresba kötött szőke hajacskája meg az izmos kis czombja, az olcsó és rongyos viganó alatt. Budapest megremegett, erre a nyári melegben aktuálissá lett fölfedezésre, a mi pedig teljességgel nem újság és fölháborodott egy kicsit – voltaképpen azonban az undok bűn termő talajához illendő gyámoltalansággal kezelte a fölháborodását. Olyanformán, hogy nem is igen lehet hitelt adni a felháborodás őszinteségének. Azt kell hinni, hogy megszerkesztették valahol s aztán kész jelszól adták ki a tömegnek. Két rendőr állandóan strázsált a gyalázatos keresetű szipirtyók ajtajában és a tömeg tovább állott. S miután most már bebizonyosodott tény, hogy a rendőrség álomba ringatja az ügyet s valamiféle semmiképpen sem morális szempontok szolgálatában bűnpalástolásra vállalkozott, az volna a legemberibb, a legtermészetesebb, hogy holnapra kő-kövön ne maradjon abból a Zrínyi-utczai házban, amiben állítólag személyre, méltóságra való tekintet nélkül egyforma mértékkel mérik minden bűnös számára a szigort. S ha az apa nem képes kikeresni a sok úri zsvány közül azt, a ki miatt a gyermeke berondított haldokló kis állat a kórház szalmazsákján, ha nem tudja, hogy kinek a belét tapossa bele az utca sarába az undok bűnhöz méltó megtorlásképpen, hát az volna a természetes, ha azoknak a testén gázolna végig, a kik elfedik előle a bűnöst. Erről szó sincs. Azt hiszem, hogy az az utcaseprő, a kinek a leánykájába fekélyt oltott bele valami úr, már meg is nyugodott a sorsába.

Talán még pöröl egy kicsit az Úristennel, az Úr

azonban másfelé van elfoglalva e pillanatban. Egyéb hatalmasság, például a pénzünkön fenntartott m. kir. rendőrség ellen nem mer lázongni senki. Annak katonája van. Drabantjai, parancsszóra mozgósított fegyveres tömege, a mely léket hasít az elégedetlenkedő bugris koponyáján. Jobb hallgatni.

Jobb bizony, annál is inkább, mert hazudnék ez a nagy város, ha háborogni kezdene. Benne élünk a bűnben. Ujjal mutatnak a csak valamicskét törzsökös pestiek azokra a figurákra, a kiknél undok fajtalanok a nemi élet. Magunk össze tudnók állítani róluk a hiteles névsort s tagadhatatlan, hogy soha eszünkbe nem jutott háborogni. Inkább viczcz a dolog – s azt a rendőrséget is magunk neveltük magunknak, a mely hivatásával megegyeztetetőknek találja valósággal pánczélta állítani a tömegek és bűnösök közé. Nem azért, hogy megőrizze a törvényes rendet s aztán annak keretén belül nyakon fogná és átadná a megtorlásnak, a bűnösöket, hanem azért, hogy elősegítse a futásukat. Ez nem is vád az ellen a políczia ellen, a mely gyönyörűen tapos halomba gyereket, vén asszonyt, ha guszthusuk van rá s öt perez alatt vágatva söpri tisztára a Kerepesi-utat, hanem a tényállás. Szemérmetlenül folyik a bűnpalástolás a derék gyermekbarátok dolgában – s ha ez a Budapest nevezetű város még nyögdecselni próbál és igazságot követel, hát ne tessék neki hinni. Nem komolyan nyög.

Vagy tessék mutatni valakit, súlyos szavú embert, a ki megdöngette volna a Zrínyi-utczai ház kapuját és azt mondta volna, hogy követelem a bűnösöket. Nem kosaras asszonyt, nem a kerítónét, hanem az urat, a ki fizetett és a ki a hatesztendős gyermekbe beoltotta a fekélyt. Tessék mutatni egy erkélyt, a melyről valaki komoly, nagy akcióra hívta volna a tömeget. Tessék mutatni egy újságot, a mely azzal a feladattal bizta meg a riportereit, hogy huszonnégy óra alatt kinyomtatásra készen legyen a névsor. Hol vannak a demagógok, a kik a maguk kis ügyeiért akcióba szólítják az utcát. Miért tűnnek el, a mikor egyszer az utcának volna szüksége rájuk.

Hol van például Bartha Miklós úr, a kiért egy vá-

ros ostromállapotba jutott. Egy egész város, pedig csak arról volt szó, hogy egy ép, erős, egészséges embert megvagdostak a katonatiszt urak. Csak, mert hát a mellett az injúria mellett, a mi vele megesett, mértéktelen, azzal össze se hasonlítható aljasság az, a mi itt a budapesti kloákákban rangbéli, mondják: nagy rangbéli urak által elkövetett. Vagy tessék mutatni csak egy a közéletben szereplő, befolyásos embert is, a ki csak egy napra is megszakította a nyári üdülését, hogy hazajöjjön igazságot követelni. Nincs, nincs és nincs. A szocialisták lapja megkönnyítette a rendőrség dolgát a kutatásban. Névvel szolgált. Rámutatott a bűnösre: ez volt. Most már semmi egyéb dolga nem akadt a rendőrségnek, mint hogy utánajárjon annak, hogy igaz-e, a mit az újság írt, vagy nem? Ellenben elkobozták ezt a lapszámot, a miben a tiszteletreméltó tekintélyes úr neve megjelent. És erről is mosolyogva diskurálunk. Nem a feneketlen injúriát látjuk benne, hanem a stiklit. A rendőrségnek kellemetlen az, hogy nyomravezetik, tehát elkozza az újságot s naponkint cinikus és ostoba kommunikéket ad ki arról, hogy mi van a kosaras aszszonnyal. Unalmassá teszi az ügyet, belefáradunk és a sok mindenféle kapitányon és tanácsoson, egy a polgárság oltalmára szervezett, fölesküdt testület köpönyege alatt kisurrannak a büntetés alul a bűnösök.

Ne keressük a hibát senki idegenben, tisztelt Budapest. Mi vagyunk a bűnpalástolók, mi az egész város, az egész erkölcsi mérték, a mire mi szegények fölemelkedni tudunk s a minék a magaslatán megalkotjuk az intézményeinket, például a rendőrségünket is.

Sirokkó.

VI. Új törvényt az utca erkölcséről.

A „Budapesti Friss Újság” ez a különösen vidéken társlapjaival nagyon elterjedt újság a fenti cím alatt első helyen a következőket írja:

Birkózzunk meg kicsinység az undorral és vágjunk a mélyére a rosszillatú fekélynek, amely ennek a szép, nagy bűnös városnak testén rágódik. Egyszer végre el kell jönnie a nagy tisztogatás munkájának, mert ha

régiben marad az állapot, halálos veszedelem fenyegeti az utcán leányainkat attól a naptól kezdve, mikor az óvodába kezdenek járni.

Itt az ideje, hogy megtisztítsák azt az évtizedek folyamán felgyülemlett kloákát, melynek szennyét egyaránt tapasztaljuk a magánlakásokban, az utcán, a lépcsőházakban, a sétatereken, a Városligetben és mindenütt, egész szélében hosszában ennek a nagy városnak. Mert ha így tart tovább, Budapest lesz a legerkölcstelenebb városa az egész világnak, ahol nyíltan, nappal a tolongó népáradatok közepette szabadon folyik a test és a lélek vásárja.

A tisztogatás munkáját végezze a rendőrség, segísen neki a becsületes társadalom. De ami legbiztosabb irtó szere lenne az utcai kerítésnek, a nyíltan üzött novella lenne, amely minocziózusan részletezné s minősítené a fajtalanságok különböző nemeit, azokat, amelyek nem hagynak külső sérülési nyomokat maguk után és súlyos büntetést szabna mindegyikre.

E törvény megalkotására nem elég a jogi tudás, orvosspecziálisták üljenek össze s a jogászokkal egyetértőleg alkossák meg az új büntető paragrafust. Kell ez az új törvény, mert sajnos tapasztalatok igazolják, hogy a jelenlegi törvény hiányos. A rendőrség sok esetben nem indíthatja meg az eljárást a gázságok elkövetői ellen, mert nincsen a bűnnek bizonyos fajtája ellen büntető paragrafus.

Amíg ilyen törvényünk nem lesz s azt szigorúan, tekintet nélkül a bűnösök magas rangjára és társadalmi állására végre hajtják, addig hasztalan indítja meg a társadalom és a rendőrség a púrifikálás munkáját.

VII. Felhívás Budapest közönségéhez.

A boulevard lapok közleményei közül álljon itten az „Új Hírek” két cikke, mint olyanok, melyek a hangulatot, a helyzetet legjobban festik.

„Az Új Hírek” Írja:

Polgárnők, polgárok!

Irtó hadjáratot a fajtalanság ellen! A Hunyady-utcai undok tanya nem egymaga tenyészti a legocs-

mányabb piszkot. Annak a fertőző istállónak mintájára sok ház épült Budapesten, amelynek elharamiásodott lakktopános gazemberei szemtelen vakmerőséggel járnak a fajtalanok után. Betegen, megrontva, örök nyomorúságra kárhozottva fekszik a Szent István kórházban az áldozat. Hányadik, az ismeretlenek nagy sokaságában? Ki tudja, mikor, melyik perczben kerül gyermek-testtel a kereskedő szennyes kezébe az én leányom? A te leányod, polgárnő és polgártárs.

A rendőrség maga tehetetlen. Csak rendelkezésedre állhat. A nyilvánosság öli a gazságnak ezt a fajtáját. Az az ostrom, a melyet az igazságos düh vezet a leánykerítők és a megbecstelenítők ellen.

A büntetőtörvénykönyv se tud megtorlást e gazságra. Sőt, hazug szeméremből elzárja előle a tárgyalás nyilvánosságát. Holott úton-utfélen mutogatni kellene a sikátor fajtalanok fotográfiáját. Hadd undorodjék ábrázatuktól a tisztesség.

Polgárnők, polgárok!

Nyilvánosság elé a gazokkal. Szolgálatunkat és védelmünket kínáljuk a bűnirtó munkához. Amit e kerítő gazokról, és a lakktopános fajtalanokokról megtudtok, sietve írjátok meg nekünk. Módot akarunk adni, hogy mielőtt a pokol fajzatok börtönbe kerülnek, legalább egyszer szemem köpjétek őket.

És ugyancsak az Új Hírekben jelent meg a következő cikk is:

Kis leányok veszedelme.

A főváros lakosságát, különösen a szegényebb sorukat még mindig nagy izgatottságban tartja a bűnsorozat, melynek eleje a Hunyady-utczában pattant ki.

Óriási az erkölcsök romlottsága a fővárosban. A ki figyelemmel kíséri a rendőrségi aktákat s a törvényszék tárgyalásait, az nagyon jól tudja, hogy nem múlik el hét a futó-utczai esethez hasonló piszkos cselekmények nélkül.

Tél idején különösen az Andrássy-úton s a Terézváros kevésbé forgalmas utczáiban sokat csavarognak olyan nyolcz-tíz esztendőös kis leányok mezítláb, lenge vékony ruhácskában, akik, maguk csábítják a férfiakat,

meleg évszakban a nyári hónapokban pedig a Városliget s az üllői-úti Népliget vizet áruló apró lánykái törekszenek ezen a rettenetes módon mellékkeresethez jutni.

A be nem avatott ember előtt ez is hihetetlenül hangzik ugyan, de sajnos így van. Sőt akik megfigyelték a külvárosok túlszűfolt házait, azok akárhányszor láthatták azt is, hogy tizenkét-tizennégy éves fiúgyermek formális viszonyt folytatnak kicsiny leány-pajtásaikkal. Ennek kizárólag csak a szülőik az oka, az olyan szülők, a kik ha nap közben otthon vannak is, gyermekeiket minden felügyelet nélkül bocsátják ki az udvarra, utcára.

De az is igaz – sajnos, hogy a legtöbb munkás sorban levő szülő nem vigyázhat kellőképp a gyermekére. Persze ez csak növeli a gonoszágát ama teremtménynek, kik épp ebben bízva vetik hálójukat a szerencsétlen gyermekekre. Épp ezért kell mindenképp rajta lenni, hogy a tettesek kézre kerüljenek és példás büntetést lehessen statuálni rajtuk.

A rendőrség a futó-utczai esetnek nem tulajdonít valami nagy fontosságot. És csak, mert minden bűnügyben a központ vezeti a vizsgálatot, tette át Szirmay rendőrkapitány a szokásos elővizsgálat megejtése után, a főkapitánysághoz ezt a dolgot is.

Ennyi talán elég is.

És ezzel befejezem az ügy újságg kritikáinak szemléljét.

Népgyűlések.

A szocialisták mire az ügy ennyire megérett, megszólaltatták az utcát is.

Egyszerre három helyen volt népgyűlés egy vasárnap délután és ezeken a népgyűléseken óriási tömeg vett részt.

Hogy mi haszna van vagy volt ezeknek? Semmi. Nálunk az utca véleményére, az utca politikájára még nem adnak, mi még nem értünk meg arra, vagy nem romlottunk meg annyira, hogy az utca véleménye irányadó legyen, vagy az utca tanácsát megszívleljük. Azonban el fog érni hamarosan ez az időpont is. Csak így folytassuk.

*

A népgyűlésekről szóló tudósításokat a „Friss Újságából és „Új Hírek”-ből vettem.

Lássuk hát, mit írnak az utca lapjai, az utca véleményéről.

I. A Levente-utczában.

A Levente-utczában népes gyűlést tartottak ma dél előtt az újjászervezett szociáldemokraták. A gyűlés megnyitása után elnökké választották Kovács Bénit, jegyzőnek Reiner Ármint. A gyűlés napirendje volt a gyermekrontók ügye a fővárosban. Boros Mihály előadó rendkívül élesen támadta azokat a fővárosi lapokat, a melyek épen nem foglalkoznak ezzel a munkásnépet érintő dologgal. Egyedül a „Friss Újság” foglalkozott vele tárgyilagosan. „Mi bennünk – úgymond – az a tudat érlelődik meg, hogy ha úri emberekről van szó, akkor vége a törvény

előtti egyenlőségnek. Nevek szállingóznak a levegőben. Neveket emlegetnek, s a rendőrség erről mit sem akar tudni. Ez az egész dolgot úgy tünteti fel mi előttünk, mintha el akarnák tussolni.” Utána ugyanilyen értelemben beszéltek Molnár Mihály, Mazanek Venczliskó, Reiner Lipót, Marx János munkások.

A határozat az, hogy felszólítják Vázsonyi Vilmos dr. t, mint a kerület orsz. képviselőjét, hogy ezt a dolgot, a melyet kezébe vett négy nap előtt, ne engedje eltussoltatni.

Ezzel a gyűlés a legnagyobb rendben véget ért.

II. A Baross utcában.

Délután a Baross-utca 45. számú vendéglőben tartott az újjászervezett párt szépen látogatott gyűlést a következő napirenddel: A prostitució és annak következményei. Csanádi Dénes egybehívó üdvözli a gyűlést és ajánlatára elnöknek Beller Antal, jegyzőnek Reiner Ármin munkások megválasztottak.

Poor János előadó rámutat a prostitució intézményének káros következményeire. Okát a mai tőkés termelési társadalmi rendben keresi. Teljes megszüntetését csakis a szociális társadalmi rend megalkotásától várja. Ugyanily értelemben beszélt Czikora János, Rózsa Gyula és Reiner Lipót is.

Lukács János polgár igen élesen kikelt a nép erkölcsének megfertőző ellen. Elégtételt követel a meggyalázott családapák nevében. A rendőrség tartsa elmulaszt-hatatlan kötelességének, hogy a leplet lerántsa erről a sötét, ocsmány gaztetről. A tüzes szónokot zúgó tapsvihár köszöntötte. Utána szólott még Stern Miksa és Boros Mihály. Utóbbi szónok a sajtó egy részének közönyösségét ítélte el, mint a mely a nép érdekeit nem védi a mikor ilyen nyilvánvaló gaztettet követnek el a nép ártatlan gyermekein. Felhívja a sajtót a nép érdekeinek megvédésére. Követeli az úri hunczutok előteremtését és a büntető törvénykönyv legszigorúbb alkalmazását a gaz tettesekkel szemben. Itt elriasztó példára van szükség, mert ha ez a dolog elalszik, akkor napirenden fognak lenni ezután ehhez hasonló büntettek. A

művelt külföld szeme rajtunk függ. Örök gyalázata lesz Magyarországnak és a magyar igazságszolgáltatásnak, különösen pedig a fővárosi rendőrségnek, ha ennek a világraszóló botránynak tetteseit futni hagyja. Eseteket hoz fel a közel múltból hasonló büntettekről, amelyeknek tetteseit a rendőrség szabadon bocsátotta. Ezeket az eseteket a hatóság jelenlevő közege nem engedi tárgyalni.

Utána beszéltek Gersten Armin és Zsigrai Istvánné. Végül a következő határozati javaslatot fogadták el:

„A népgyűlés követeli, hogy a szegény munkás-szülők megrontói szigorú büntetésben részesüljenek. Tiltakozik minden eltussolási kísérlet ellen. Minthogy a közhit szerint a kis gyermekek megrontói nagy urak: követeli, hogy a rendőrség ne legyen tekintettel se társadalmi állásra, se rangra, se a névre, hanem a bűnöst juttassa a fegyházba.

A gyűlés rendben szétoszlott.

III. A nép harcza a fajtalanság ellen. (A Garay-téri népgyűlés.)

Tizenkét-tizenötezer főnyi tömeg hullámozott ezen a napon a Garay-téren és bőszen indulatokkal hallgatta a népszónokokat, akik beszéltek a munkás szülők megfertőzött kis leányairól és a nagyúri kéjenczekekről, a kiket kinyomozni nem lehet. Nem emlékszünk rá, hogy valaha ilyen látogatott népgyűlése lett volna a szociáldemokráciának, a kiknek a tegnapi nap nagy sikert is jelent. Mert kolosszális tömeg nagyobbik fele nem volt szociáldemokrata – hanem szülő, apró, csendes filiszterek, apák és anyák, akiket a főváros utczáin kísértő rém kergetett ide a Garay-térre, a nemzetközi forradalmárok közé – mert itt keltek a pártjára! Mert itt izenték meg a harczt a fajtalan nagy uraknak!

Tóth rendőrkapitány képviselte a népgyűlésen az államhatalmat s azt hisszük, kellemetlenebb megbízást még alig kellett teljesítenie. Két óra hosszat mosták, szapulták a rendőrséget a fülei hallatára s a kapitány úr csak egy-két haragos közbeszólással adhatott kifejezést efelett érzett keserűségének.

A népgyűlés elnöke Goldner dr. volt, jegyzője Garami Ernő. A szerfelett izgató témát pedig Weltner Jakab fejtegette a szószékről igen talpraesetten.

IV. A romlott társadalom.

Azzal kezdte, hogy a fővárosi társaság első rangú tényezői vannak benne a pocsolyában, neveket súgnak-búgnak már hónapok s évek óta mindenfelé, újabb nevek pattantak ki most a Hunyady-utczai botrány folytán – de a hatóság ebben az irányban nem tett még semmit. A bűn, a gyermekek megrontása nem újabb keletű s hasztalan is büntetnének meg szórványosan egy-két gazembert, azzal a bünt ki nem irthatnák, mert az a mai társadalom osztályuralmában gyökerezik. A szegényebb néposztály prédájává válik a felsőbb tízezernek.

A munkás és a munkásnő testét-lelkét eladja néhány hitvány hatosért a munkaadónak. A burzsoá fiatal férfiai elcsábítják a szobaleányokat, a cselédeket, a munkaadók a munkásokat s így egyenesen ráutalják őket a prostitúcióra. Ez a mai társadalom egyenesen bekergeti a szegény sorsú nőket a prostitúcióba.

Százszámra járnak a főváros utczáin a kerítők, a kis és nagy leányokért egyaránt és a rendőrség nem tud róluk semmit.

Tóth kapitány: Nem engedem, hogy itt a rendőrségről ily hangon beszéljenek. Figyelmeztessék erre a szónokot, mert ellenkező esetben feloszlatom a gyűlést.

Weltner: A képmutatók, mikor a Hunyadi-utczai bűn kipattant, színleg felháborodtak és szemfogatással, műharaggal követelték a bűnösök megbüntetését. De a mikor megtudták, hogy nagy urak vannak a játékban, elhallgattak s most már mindenképen elsimítani, elfeledtetni akarják az egész botrányt. Nos, ez nem fog nekik sikerülni, a nép nem engedi.

Bestiálisán kéjeleg s érdekből, pénzért szeret és házasodik ez a mai társadalom. Hát nem százszorta jobb, szebb és egészségesebb az a szabad szerelem, melyet a szocialisták bűnéül rónak fel?

V. Amit az „Új Hírekében megírtak.

A rendőrség kezeli és pártfogolja a prostitúciót. Egy fővárosi napilap, az „Új Hírek” irt a minap arról a hajmeresztő botrányról, a mely egy fővárosi ügyvéddel történt.

Ez ügyvéd nejének a rendőrség engedélyt adott a pénzért való kéjtelgésre.

Az asszony az ő egészségi lapjával jár most férfitől-férfihez, házról-házra, utczáról-utczára, meghurczolván az ügyvéd férj nevét és becsületét a legirtózatosabb piszokban. S ehez a rendőrség nemcsak jogot ad neki, és védelmében részesíti, de a férjével szemben is támogatja a gyalázatos viszonyt.

A prostitúció egyik intézményévé lett a mai társadalomnak, éppen úgy mint az egyház, a militarizmus és a rendőrség.

Azt mondják nincs kivitelünk. Dehogy nincs! Van egy kivételi cikkünk, a melyben versenyen kívül állunk. Ez a cikk: a magyar leány. Az egész világnak mi szállítjuk az állati női testet.

VI. A Hunyady utczai bűn.

A Hunyady-utcza bűn kipattanása nem az első eset nálunk. 1893. szeptemberében a Király-utcza 14. szám alatt egy bűnbarlangot lepleztek le, melyben 12-14 éves leányokat rontottak meg nagy urak. A leleplezés alkalmával tetten értek egy grófot és egy államtitkárt. A lapok megírták, az ország tudott mindent. S mi történt?

Egy interpelláció a városi közgyűlésen, amelyre a polgármester úr felelt, rendőrség átiratban értesítette őt arról, hogy buzgón nyomoz a tettesek után! (Nagy derűtség.)

Szerte a fővárosban beszélnek most egy kapacitátsárról, a kinek szerelmes viszonya volt egy zongoraművészzel.

– Abczug! Pfuj!

– A zongoraművész pénzt kért a kapacitástól, a ki erre zsarolás miatt följelentette. Ekkor derült ki az irtózatos, mocskos bűn. S a hatóságok ebben az ügyben nem tettek semmit.

Ellenben Erzsébetfalván letartóztattak egy kéményseprőt, Budapesten egy fényképészt s egy munkást,, azért, mert a kis leányokat megrontották. Ezeknek nincs pénzük, befolyásuk, magas rangjuk, tehát sikerrel jár a rendőrség buzgó nyomozása.

Alig, hogy hire ment a Hunyadi-utczai bűnnek, a rendőrség buzgón nyomozni kezdett és tényleg el is fogta a kosaras asszonyt. El ám, de amikor a kosaras asszony azt mondta, hogy ő a bűnös és hogy megnevezi azokat, akiknek a kis leányokat kerítette, had pusztuljanak azok is, mindjárt ártatlan lett a kosaras asszony. Jelentkezett három tanú, akik bizonyították, hogy a kosaras asszony azon a délutánon, mikor az egyik merénylet történt, odahaza volt – és erre szabadon bocsátották, semmi bántódása nem esett.

Bizony a razziák alkalmával is letartóztat a rendőrség embereket, akikről világos mint a napfény, hogy ártatlanok, mégsem bocsátják őket ilyen gyorsan szabadon,

Tóth rendőrkapitány: Nem engedem a rendőrséget gúnyolni. Ha ez mégegyszer előfordul, megvonom a szót. A rendőrség ebben az ügyben a legszélesebb körű nyomozást indította meg és kötelességét minden irányban teljesítette.

Weltner: A gyermekek ráismertek a kosaras asszonyra. A lapok mind megírták, hogy vallani akart,, elmondani mindent. S kik jöttek volna bajba, ha valott volna:

Az urak, a nagy urak!

Ezért nem lett bántódása a kosaras asszonynak.

A szegény embernek, ha nagy urakkal gyűlik meg a baja, ilyen igazságszolgáltatásban van része ebben az alapjában romlott társadalomban.

VII. Titkos bújtogatás.

Weltner Jakab beszéde után Goldner Adolf dr. állott a szószékre s felhívta a figyelmet arra, hogy agent provocateurök gépirással írt czédulákat osztogatnak a nép között, amelyekkel magánember ellen izgatnak. Goldner felhívja a népgyűlést, hogy ne üljön fel s amennyiben a czédulán arra hívják fel az embereket, hogy menje-

nek egy magánlakás elé tüntetni – ettől óvakodjanak. S a nép szót is fogadott.

Izrael Jakab állt fel ezután s felhívta a népgyűlést, hogy támogassa a Népszavát s mindent, amit erről a botrányos ügyről, vagy a Hunyady-utczaihoz hasonló galádságról megtud, jelentsen be a Népszavának. Ez a lap kiirt egy nevet, – nagy állású férfiú az illető – megírta róla, hogy ő a bűnös az egyik gyermek megrottásában – de nem jött eddig se czáfolat, se sajtópör és nem is fog jönni!

VIII. A határozati javaslat.

Goldner dr. azután felolvasta a következő határozati javaslatot:

„Tekintettel arra, hogy a hatóság egyáltalán nem mutat hajlandóságot, hogy a legutóbbi napok botrányainak hatalmas, nagyállású hőseit kinyomozza;

tekintettel továbbá arra, hogy a hatóságok épp ezen hanyag eljárása következtében a bűnösök jövőben folytatni fogják gálád büntetteiket;

s tekintettel végül arra, hogy a tettesek esetleges kinyomozása és megbüntetése esetében sem fognak megszűnni az e fajta büntettek, mert a romlottság nemcsak az egyesekben, de a mai társadalmi rendszerben gyökeredzik:

mondja ki a népgyűlés, hogy a rendőrség mulasztásainak pótlására, eljárásának ellenőrzésére minden osztálytudatos munkás kötelességének tartsa a tettesek kinyomozására közbenjárni s minden gyanús jelenségről a Népszavát értesíteni, de kötelességének ismeri a népgyűlés minden tagja azt is, hogy a mostani társadalmi rendszer helyébe, mely az erkölcsi élet megmételtyezettségének egyik főokozója, az új társadalmi rend felépítését siettetni fogja azzal, hogy a fennálló modern munkásszervezeteknek tagja lesz s a pártot politikai küzdelmeiben támogatja.

A határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták, aztán a rengeteg tömeg a szociáldemokráciát éltetve a legnagyobb rendben szíjjeloszlott.

Farkas a báránykák között.

A mióta a budapesti „titok” kipattant, azóta a vidéken is egyre-másra hull le hasonló förtelmes bűnök-ről a titkolózás leple.

Ez egyrészt azt bizonyítja, hogy a leány gyermekrontás Magyarországon járvánnyá lett, melyet a legerélyesebb módon, a legerősebb szerekkel kell gyógykezeleni, másrészt arról tesz bizonyosságot, hogy vidéken is, Budapesten is tudták az emberek vagy sejtették ezeket a dolgokat, de az álszemérem nem engedte meg, hogy szóljanak róluk.

Most, hogy Budapesten megindult a lavina, megmozdult a vidéken is.

A vidéki esetek közül csak egyet, a legförtelmesebbet, a körmendit mondom el itten.

I. Egy tanár és tizennégy gyermekleány.

Körmend, július 28.

Mocsári Ignácot, a községi polgári leányiskola tanítóját az itteni rendőrség erkölcstelen üzelmek miatt ma letartóztatta és bezállították a szombathelyi törvényszékhez.

Mocsári förtelmes bűnéről a következőket jelenthetem. A tanár a gondjaira bízott 13 és 14 éves leány-növendékek legnagyobb részével szerelmi viszonyt folytatott. A serdülő leánykákat sikerült neki tanári kedvességével, ajándékokkal, vagy iskolai fenyítésekkel arra bírnia, hogy engedelmesskedjenek Mocsári állatias vágyainak.

A fejletlen növendékek igen nagy számban lettek

ilyképen a tanár áldozataivá, akik közül hárman az anyaság állapotába is jutottak.

A vizsgálat során eddig tizennégy leány vallotta be, hogy viszonya volt tanárával.

A városban Mocsáry letartóztatása óriási feltűnést okozott, az elkeseredésükben felháborodott szülők a polgári iskola egész vezetőségét okolják a gyalázatos esetért.

Második áldozata a kipattant botránynak Knante Rezső igazgató, akit felfüggesztettek állásától.

Hibáztatják az ügyben a szombathelyi tanfelügyelőt is, akinél a polgári iskola egyik tanára hónapokkal ezelőtt tett följelentést Mocsáry Ignác erkölcstelen üzeméről. A tanfelügyelő ekkor meg is indította a vizsgálatot, de az ügy nem nyert befejezést és véglegesen beszűnt.

A szülők küldöttségileg akarják kérni a közoktatásügyi minisztert, hogy ezentúl női tanárok tanítsanak a polgári leányiskolában.

II. A gourmand a vizsgálóbíró előtt.

A vizsgálóbíró többször kihallgatta már. Mocsáry beismerte, hogy szerelmi viszonya volt tanítványaival s ekként védekezett:

– Egyik tanítványommal szemben sem alkalmaztam erőszakot. Még csak alig udvaroltam is nekik. Tehetek én arról, hogy szerelmesek belém? Más férfi az én helyzetemben is ugyanígy cselekedett volna.

Mocsáry a vizsgálat és vizsgálati fogság elrendelése ellen jogorvoslattal élt és védelmével dr. Feldmann Bódog szombathelyi ügyvédet bízta meg.

Mocsáry Ignác róm. kath. vallású, nőtlen, született Kalocsán 1873-ban és a 38. sz. cs. és kir. gyalogezred póttartalékosa.

A körmendi polgári iskolánál még csak az 1900/1-iki tanév, tehát 2 év óta mint rendes tanár van alkalmazva. Csinos külsejű, megnyerő modorú szőke fiatal ember, kit rövid idő alatt a városban megkedveltek, daczára

annak, hogy viszonyaihoz képest könnyelmű, ledér életmódot folytatott.

III. A Mocsáry úr mocsara.

Egy környékbeli lap írja:

Mocsáry mindössze két év óta tartózkodik Körmen-
den. A huszonkilencz éves nőtlen ember, alighogy az
iskolához került, kivetette hálóját a serdülő leánygyer-
mekekre, a kiket különböző furfangos ravaszságokkal,
tanítói kedvezésével, ajándékokkal, vagy iskolai fenyíté-
sekkel sikerült arra bírnia, hogy engedelmeskedjenek
állatias vágyainak.

Kitűnt, hogy Mocsáry Ignác csupán az elmúlt is-
kolaévben több mint tizennégy harmadik és negyedik
osztályba járó leánytanítvánnyal folytatott érzéki vi-
szonyt. Két esetben pedig első és második osztályba
járó, teljesen fejletlen leánykák lettek áldozatai.

Hárman a leányok közül az anyaság állapotába ju-
tottak. Az áldozatlanok a következőképen mondták
el, hogy hogyan hajtotta végre merényleteit a tanító.

Mocsárynak bizonyos időközönként mindig voltak
kedvencei a leány osztályokban, a kiket azután kitűnte-
tett, jó jegyeket osztogatott nekik és mindenképen ked-
vében járt kiszemelt áldozatainak. Mint a magyar nyelv
tanítója, írásbeli dolgozatokat is végeztetett tanítványai-
val és szokása szerint, a kinek feladatáról azt mondta,
hogy legjobban sikerült, különös kitüntetésképen azt a
növéndéket bízta meg azzal, hogy a dolgozatokat laká-
sára vigye. Az erkölcstelenségi merényletek mind ez
után sikerültek.

Még az időtájt is kijelölte „kitüntetett” tanítványá-
nak, hogy mikor hozza lakására az írásbeli dolgozato-
kat, amikor a tanító a megjelölt időben otthon várta
mit sem sejtő növéndékét.

A liliomtíprás ekkor következett. A fajtalan tanító
turbékolt tanítványának, különböző és egymagában is
bűnös praktikákkal elkábította az áldozatlanost, a ki az-
után innét a tanító úr lakásából már csak meggyalázva
távozhatott.

Farkas Iván és felesége vizsgálatuk eredményéről

még az elmúlt iskolaév közepén jelentést tettek Szombathelyen a kerületi tanfelügyelőnél, a ki meg is indította a fegyelmi eljárást, de az ügy húzódott és a vizsgálat csak most nyert befejezést, a mikor már a közoktatásügyi minisztérium rendelte el a sürgős eljárást.

A közigazgatási bizottság rendkívüli ülést tartott, a melyen a vádakát megvizsgálták s ennek az ülésnek lett eredménye, hogy Mocsári Ignácot beszállították a szombathelyi ügyészség börtönébe. A polgári iskola igazgatóját, Knaute Rezsőt, felfüggesztették az állásától.

Az ügyészség részéről a vizsgálatot Stancsics Árpád dr. alügyész és a bíróság részéről Tulok János központi vizsgálóbíró vezeti.

Még az elmúlt iskolaév közepén tettek feljelentést Szombathelyen a kerületi tanfelügyelőnél, a ki meg is indította a fegyelmi eljárást, de az ügy húzódott és a vizsgálat csak most nyert befejezést, a mikor már a közoktatásügyi minisztérium rendelte el a sürgős eljárást. Ennek következménye volt az, hogy Mocsári Ignácot letartóztatták és bevitték a szombathelyi ügyészséghez. A tanítót ott dr. Stancsics Árpád alügyész hallgatta ki, a ki előtt tagadta bűnösségét. A vizsgálatot Tulok János központi vizsgálóbíró vezeti.

Végszó.

De talán elég a förtelemből, a piszokból, az undorító és felháborító aljasságból ennyi is.

Így összegezve, csoportosítva az egész piszkos ügy ott áll az olvasó előtt és az olvasó képes lesz magának véleményt alkotni.

Ennek a füzetnek nem az volt a célja, hogy izgató, ínycsiklandozó legyen, caviar of the general, hanem az, hogy undort keltsen a fajtalankodó gazemberek és ezek bűnsegédei ellen nemcsak a népben, hanem azokban is, kik talán csak azért, hogy a botrány túlságosan nagygyá ne fejlődjék, képesek a dolgot elsimítani, a bűnösöket elsikkasztani.

És éppen azért, hogy az izgatás, a pikánskodás vádját már eleve is messze elkerüljem, az eseményeket nem a magam szavával mondtam el, hanem megszólaltattam itten is az újságokat, szórói-szóra úgy, ahogyan ezt a dolgot a nyilvánosság előtt pertraktálták.

Azért is így cselekedtem, mert nem akarom, hogy az újságközlemények, az újságkritikák észrevétlenül elenyésszenek, nem akarom, hogy ez is, az is azt mondhasssa:

A megvádolt nagy urak és a rendőrség olvasta ezt, vagy azt a vádat, de mert a vád igaz, a strucz példáját követik, homokba dugják fejüket és úgy cselekszenek, mintha nem láttak és nem hallottak volna semmit. Ennek nem szabad bekövetkezni.

Itt az írás, forgassátok!

Ennek a füzetnek csak az a célja, hogy ébren tartsa a közvéleményt, a figyelmet, hogy megtanítsa látni, hallani és meg is szólaltasson.

Talán az utóbbit ez sem fogja elérni. De ezek után

az a volt államtitkár, meg azok a többi urak nem fogják mondhatni, hogy nem olvastam a vádaskodó cikket, mert ha a holnap már megsemmisülő újságközleményre nem is, de az állandóan a könyvpiacra maradó füzetre feltétlenül kiterjed a figyelmük akkor, mikor ez a füzet őket érdeklő adatokat tartalmaz.

És most lássuk, igaz-e hogy a mai rendben megvédik a polgár életét, vagyonát, tehát a becsületét is, mert a becsület nélkül nincsen élet, a becsület a legfőbb vagyon ezen a világon. Gyermekeim becsülete pedig a magam becsülete.

Lássuk, egyforma serpenyővel mérnek-e mindenkinek, a körmendi tanítónak és a magas állású hivatalnoknak?

Lássuk, igazság, vagy ráfogás-e mindaz, mit az újságok megírtak és ezt csak úgy láthatjuk, ha nemcsak a kerítők ellen folytatnak vizsgálatot, hanem azok ellen is, kiket nyíltan és burkoltan meggyanúsítottak.

Lássuk, el akarnak, vagy el mernek-e hantolni olyan ügyet, mely az egész közvéleményt sorompóba szólította, az egész közvéleményt megundorította?

És ha akarják, ha merik, lássuk, van-e a közvélemény szószólójának, a sajtónak és magának a közvéleménynek elég bátorsága, ereje, hogy ezt az elhantolást megakadályozza, vagy pedig csak szószátyár volt, gyáván meghunyászkodik és a helyzettel megalkuszik.

Ha ez az ügy elposványosodik és megtorlás nélkül feledésbe megy, akkor maga az államrend állt be kerítőknek a fajtalankodók mellé.